

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

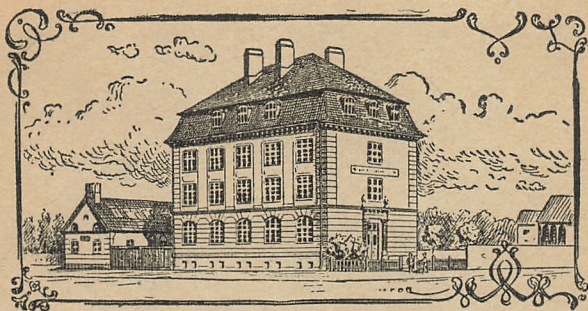
Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

DE FORENEDE LATIN- OG REALSKOLER

DET DANSKE SELSKABS SKOLE

(FORBEREDELSES-, LATIN- OG REALSKOLE)
FÆLLESSKOLE

FORSTANDER: DR. PHIL. C. N. STARCKE

FORCHHAMMERSVEJ

11. AARSBERETNING

1910.

**Fra 1ste August 1910 gælder for De forenede Skoler den
side 53 anførte skolebetaling.**

DE FORENEDE LATIN- OG REALSKOLER

DET DANSKE SELSKABS
SKOLE
(FORBEREDELSES-, LATIN- OG REALSKOLE)
FÆLLESSKOLE

FORSTANDER: DR. PHIL. C. N. STARCKE

FORCHHAMMERSVEJ

11. AARSBERETNING

KØBENHAVN
SKOLETRYKKERIEET — V. E. CHRISTIANSEN
Maj 1910.

ELEVER, drenge og piger, der ønskes optaget i mellemskolens 1ste klasse, bedes indmeldt saa betids, at de kan underkaste sig optagelsesprøven 23.—30. Juni sammen med skolens egne elever.

Konfirmationen.

SKOLEN henstiller til forældrene at lade deres børn konfirmere i 9de klasse, da skemaet for denne klasse vil blive ordnet saaledes, at konfirmationsforberedelserne ikke bringer afbrydelse i det regelmæssige skolearbejde.

FORÆLDRENE anmodes om at sørge for, at der er nummer paa alle skolesager.

Forstanderen træffes paa skolen Mandag, Tirsdag, Onsdag og Torsdag 2—3.

Det danske Selskabs Skole

oprettet 1899

er en forberedelses- og højere almenskole, der i overensstemmelse med de forskrifter, som indeholdes i loven af $24/4$ 1903, vil føre sine elever til de forskellige afsluttende prøver.

Forberedelsesklasserne omfatter de første 5 aar. Eleverne optages fra 6-aars alderen og underkastes ved udgangen af 5te klasse den foreskrevne prøve, der tjener som adgangsprøve til mellemskolen.

Undervisningen omfatter i disse klasser dansk, regning, skrivning, religion, historie og geografi, naturhistorie og fysik, sløjd, gymnastik og sang. Derimod er i overensstemmelse med lovens krav al undervisning i fremmede sprog udelukket.

Mellemskolen bestaar af 4 klasser fra 11—15-aars alderen. Foruden at føre undervisningen i de nævnte fag videre, optages her 2 fremmede sprog, tysk og engelsk, samt kemi, matematik og stenografi. Mellemskolen slutter med en prøve, efter hvilken eleverne enten afslutter deres skolegang for at gaa ud i det praktiske liv eller opflyttes i den etaarige realklasse eller i gymnasiet.

Realklassen afsluttes med en prøve, der svarer til den tidligere præliminæreksamen.

Gymnasiet bestaar af 3 klasser, og maalet er studentereksamen. Af de 3 linier, som loven hjemler, vil her ved skolen den klassiske linie ikke blive oprettet. Derimod vil skolen optage den matematisk-naturvidenskabelige og den ny-sproglige linie. Af de nye fag vil undervisningen her komme til at omfatte fransk og latin efter lovens bestemmelse.

Offentlig og privat skole.

Af C. N. Starcke.

1. Den offentlige skole udspringer af samfundets bevidsthed om sit ansvar. Dens arbejde og hele indretning vil paa alle punkter bære præg af denne oprindelse. Den højere skole hviler paa statens trang til embedsmænd, læger, præster og jurister, og i den nyere tid tillige paa trangen til teknikere og praktiske folk, der har en forsvarlig realuddannelse. Folkeskolen hviler paa forstaaelse af samfundets interesse af at undgaa, at der vokser en forsømt og ukyndig ungdom op.

Privatskolen derimod udspringer af forældrenes trang til at gøre det godt for deres børn. Ogsaa dens arbejde og indretning vil bære præg af dens oprindelse.

Mellem disse to skoleformer føres der en kamp, som til syvende og sidst bliver en kamp mellem den kollektive følelse af ansvar overfor børnene, som giver sig udtryk i statens vilje, og den mere individuelle ansvarsfølelse, som forældre enkeltvis har overfor deres egne børn. Saavidt vi hidtil har kunnet trænge ind i samfundsmaskineriets inderste hemmelighed, synes det, som om samfundets trivsel er uløselig knyttet til den kraft og inderlighed, hvormed samfølelsen gør sig gældende i de enkelte familier. En nedgang i forældrenes ansvarsfølelse overfor deres børn vil ogsaa svække borgerens følelse af ansvar overfor samfundet. Ved at overtage undervisningen vil staten derfor synes at have betraadt en farlig vej, fordi det kun kan føre til at svække forældrenes personlige ansvarsfølelse paa et meget vigtigt punkt.

Erfaringen har imidlertid i et sørgeligt omfang vist, at om man end kan hævde, at den enkelte er den bedste varetager af sine egne interesser, gælder det ingenlunde, at forældre er de bedst egnede til at varetage deres børns interesser. Som staten i det borgerlige liv skal beskytte den enes ret mod den andens overgreb, maa den ogsaa være rede til at værne børnenes ret.

Men dermed er endnu ikke sagt noget om, i hvilket omfang

staten skal sørge for undervisningen. Er det et minimum, som det offentlige skal sørge for, at ethvert barn faar, eller er det et maksimum, som det skal aabne ethvert barn adgang til at opnaa? Af det første følger kun en offentlig skole, som raader bod paa forældres aabenbare forsømmelse af deres børn, hvori- mod det sidste krav uvægerlig vil føre til at lægge al under- visning i samfundets haand.

2. Henimod statsskolen gaar bevægelsen, jo mere den private skole bliver ude af stand til at være organ for forældrenes ansvarsfølelse overfor børnene. Der er for det første den stærke indskrænkning i forældrenes valg af skole, som er følgen af, at der kun kan trives ganske faa skoler i samme egn. Kun i store byer med plads til et stort antal skoler bliver forældrenes valg af skole for deres børn en virkelighed.

Heller ikke vil den private skole have let for at efterkomme de fordringer til det ydre undervisningsapparat, som ialtfald en blot nogenlunde fremskreden undervisning stiller. Det synes, som om kun det offentlige kan være i stand til at ordne undervisningsapparatet som hensynet til undervisningen kræver uden at spørge om forældrenes evne til at betale, hvad det koster.

En anden omstændighed, der ogsaa jævnlig anføres til gunst for den offentlige skole, er den, at en af staten ansat lærer har større uafhængighed overfor forældrenes luner. Privatskolens lærere maa se at staa sig godt med forældrene, og midlet hertil er desværre ingenlunde altid alene den grad af samvittigheds- fuldhed, hvormed han passer sin gerning. Denne indvending mod privatskolen har dog ikke nogen selvstændig vægt; den beror ogsaa paa erfaringer om, at forældrenes følelse af ansvar for deres børn kommer til kort. Men det bliver dog her et aabent spørgsmaal, om staten skal skærme børnene mod følgerne af en saadan bristende ansvarsfølelse ved at ansætte offentlige lærere, eller om den saa vidt mulig skal lade erfaringerne op- drage og udvikle forældrenes ansvarsfølelse ved at holde dem til vedblivende at raade for skolen. At det i og for sig er det naturligste at lade læreren være afhængig af hjemmene, vil næppe kunne bestrides, saalænge man i det hele anser hjemmets liv for det bærende i samfundet.

3. I principiel henseende vil modsætningen mellem de to

skoleformer særlig lægge sig for dagen deri, at den offentlige skole paa alle punkter vil søge at gennemføre det bedst mulige, hvorimod privatskolen vil forsøge det særlige eller vove det nye.

Det bedst mulige kan synes at være en anbefaling for den offentlige skole. Denne kan gennem lovgivningen drage den største sum af pædagogisk indsigt til sin tjeneste, og baade med hensyn til undervisningsmateriel, til undervisningens metode og lærernes uddannelse undgaa det, der har vist sig at være forfejlet, og vælge det, som gennemgaaende har vist sig at være heldigst. Men allevegne at gennemføre det bedst mulige er det samme som at gøre undervisningens ordning ensformig, og det er et spørgsmaal, om der overhovedet eksisterer noget som helst, der saaledes kan udnævnes til at være det bedst mulige. Især for opdragelsens vedkommende maa det i højeste grad betvivles, at det kan fastsættes hvad der er det bedst mulige. Det er allerede tvivlsomt, om man kan slaa et bestemt maal af kundskaber fast, som det enhver bør kunne erhverve. Men endnu mere tvivlsomt er det, om man kan fastslaa denne eller hin fremgangsmaade i undervisningen som den bedst mulige; og ganske sikkert er det, at vil skolen ogsaa virke til at opdrage karakteren og fæstne livsanskuelser, saa vil staten begaa et farligt overgreb mod hjemmene ved at dekretere, hvad der her er det bedst mulige.

Privatskolen har den ret, som det særlige, individuelt udprægede altid har i livet. Der er de nye erfaringers mulighed. Hvis det er sandt, at i livet som i videnskaben er de nye forsøg, eksperimenterne det evigt fornyende og fremadrivende, at enhver indskrænkning i forsøgsmulighederne er et skridt henimod livets stivnen, saa kan privatskolen ikke undværes. Er det ikke maalet at faa alle individer til at tænke og føle ens, saa maa de originale tanker og de forskellige livsanskuelser have plads til at gøre sig gældende i skolen, og det kan kun privatskolen sikre dem. Det gælder saavel med hensyn til nye undervisnings- og opdragelsesideer, der naturligvis senere kunde komme det hele skolevæsen til gode, som med hensyn til ejendommelige personligheder, hvis indsats i undervisningen og opdragelsen staar og forsvinder med dem selv, men ikke derfor behøver at være mindre værdifuld. Men saadanne nye ideer og

ejendommelige personligheder kan kun meget vanskeligt komme frem indenfor statsskolens rammer, hvor de virker som en sten i det uniforme maskineri. Mænd som Pestalozzi, Frøbel og Grundtvig er blot nogle fremragende eksempler paa værdier, som sandsynligvis ikke vilde være kommet til udfoldelse i en statsskole.

4. En meget vigtig ting ved bedømmelse af, om man foretrækker offentlig eller privat skole, er den, at der saare let gaar politik i den offentlige skole, saa den ordnes mindre ud fra hensynet til det pædagogiske, omsorgen for de enkelte børn, og mere ud fra de herskende partiers politiske formaal, f. eks. kamp for eller imod klassesdelingen i samfundet.

I Frankrig har man ordnet skolevæsnet ud fra den hovedtanke at gøre skolen til en mægtig hjælper i den kamp mod den romerske kirke, som har været nerven i republikkens politik. Staten har helt og holdent taget undervisningen i sin haand for at tage den ud af kongregationernes hænder.

I Tyskland har staten gennem skolevæsnets ordning villet drage omsorg for, at de rette idealer kom til at leve i folket. Kejser Wilhelm udtalte i egen høje person, at skolen skulde skaffe ham soldater og et folk besjælet af den rette kristne tro og fædrelandskærlighed og bygge et bolværk mod socialistiske og kommunistiske bestræbelser. Opgaven er i den højere skole at udvikle samfundsborgerens ideale sindelag ved at lade eleven fordybe sig i den klassiske oldtids ideale skikkelser og problemet i Tyskland er, hvorledes man skal forene hensynene til realundervisningen med dette. Folkeskolen skal præge folkets sind med tillid til gud og ærefrygt for øvrigheden og stolthed over fædrelandets historie.

I Amerika har den offentlige folkeskole løst en væsentlig del af den opgave, at assimilere de fremmede og uensartede elementer, som indvandringen stadig tilførte landet. Dannelsen af en amerikansk nationalfølelse har skolerne en hoveddel af æren for. Forøvrigt er den offentlige skole i Amerika mindre styret af staten end af forældrene. Disse nærer en kærlighed til skolen, som viser sig i, at de baade følger dens undervisning med den varmeste opmærksomhed og jævnligen forener sig om at skænke deres skole saa et eller andet undervisningsmiddel,

saa en eller anden ting, der kan smykke skolen og vise kommende elever de gamles kærlighed til deres skole.

I England har respekten for det private initiativ og den lokale selvstyrelse først for nylig tilladt staten at gribe virksomt ind i skoleordningen. I lange tider stod folkeundervisningen temmeligt lavt, og dog har det engelske folk udfoldet en betydelig dygtighed. Det er eftertanke værd, hvad der fra mange hold hævdes i England, at kundskaber, lige fra de elementære færdigheder læsning, skrivning, regning til de mere omfattende paa fremskredne trin, kun kommer individet tilgode i det borgerlige liv, naar de er undtagelser. Hvor alle kan læse eller skrive og regne har den enkelte ikke nogen social fordel af at besidde disse færdigheder.

I Danmark er den offentlige skole i fremtrædende grad blevet ordnet ud fra den pædagogiske tanke at skabe det bedst mulige. Særlig maa det fremhæves, at enhedsskolens tanke er blevet gjort til den ledende, saaledes som Comenius allerede for 250 aar siden fremsatte den, at al undervisning skal ordnes nedefra og opefter, efter en naturlig vækst, og ikke ovenfra nedefter, saa man bestemmer barneundervisningen ud fra hvad den voksne helst skal kunne. Det er den eneste holdbare pædagogiske betragtning, tilliden til, at naar roden er sund, bliver ogsaa nok kronen, blomster og frugt saa rigelige som mulige, medens en stræben efter at drive for rask i vejret let medfører, at roden tager skade, og det hele altfor hurtigt stopper i væksten eller visner.

Men denne enhedsskole er der ogsaa gaaet politik i, og den bliver fortolket saaledes, at den bestaar i kravet om, at alle klassers børn skal have samme undervisning. Man vil derigennem modvirke klasseadskillelsen i folket, og hvor prisværdigt end dette formaal kan være, er det dog ikke givet, at skolen er tjent med at blive spændt for den vogn. Hvis kilden til klassedelingen i samfundet ikke stoppes ude i det borgerlige liv, vil skolen hverken kunne gøre fra eller til paa det punkt, og ved at tvinge alle hjem til at lade deres børn faa samme undervisning, dræbes mange kulturspirer, og den selvstændige personlige udvikling kan blive kvalt eller vanskeliggjort hos en stor del børn. Det er misforstaaet demokrati at føre krig mod pri-

vatskolen; netop i forstaaelsen af det pædagogiske arbejdes mangfoldige afskygning burde demokratiet lægge sin sans for individernes personlige udviklingsfrihed for dagen. Demokrati er ikke massekultur, men fremhjælpen af masserne til personlig kultur. Om noget sted er maskindriften skadelig paa opdragelsens omraade.

Jo stærkere politiske partier i demokratiets navn hævder, at privatskolen er den fjende, som ubetinget skal bekæmpes, desto vanskeligere bliver det at undgaa, at de hjem, som fastholder deres ret til at give deres børn den særlige undervisning og opdragelse, som passer bedst for dem, søger støtte hos andre politiske partier, der ikke ønsker klassedelingen i folket formindsket eller fjernet.

5. Det er vanskeligt at sige, hvorledes kampen mellem privat og offentlig skole vil ende herhjemme. Men det kan med bestemthed forudsiges, at privatskolens skæbne afhænger af den energi, hvormed forældrene følger deres børns undervisning. Denne har hidtil rundt om i landet ikke været overvældende stor.

Indenfor folkeskolens omraade har de grundtvigske friskoler været af megen betydning, men synes nu at have tabt noget af deres kraft. Ellers har forældrenes interesse væsentlig indskrænket sig til at skaffe midler til veje til at oprette skoler, der gav rigeligere adgang til de privilegerede eksaminer, end den offentlige skole gjorde. Saaledes er der ved helt eller delvist privat initiativ skabt en mængde realskoler og nogle enkelte studenterskoler. Men i denne interesse for eksaminer kommer den pædagogiske forstaaelse ikke frem. Det er den offentlige lovgivende virksomhed, som herhjemme har fremdraget det afgørende pædagogiske synspunkt, at skolen skal ordnes som en enhed, der bygges op nedefra trin for trin, idet den følger barnets naturlige vækst, og ikke maa spænde det ind i en spændetrøje, der kun skyldes angsten for ikke at kunne naa at tilfredsstille de afsluttende eksamensfordringer.

Men denne vækstskole kan kun gennemføres tilfredsstillende i privatskolen. Staten har længe nok i lovgivningen hævdet vækstskolens princip, i sine regulativer maa den falde tilbage til idealskolen med sine ensbestemte krav og sin hovedvægt lagt paa undervisningsstoffet og dets fordeling over de enkelte aar-

Vækstskolen kræver en mangfoldighed af hensyn til de specielle forhold, som gør sig gældende for karakterens vækst og livsanskuelsens frie udfoldelse; den kan ikke forenes med, at hovedinteressen samler sig om hvad der paa hvert af skolens trin læres af kundskabsstof. Intet regulativ vil formaa at bestemme, hvorledes i de enkelte tilfælde hensynet til det, der skal læres, kan forbindes med hensynet til, hvorledes elevens livsmod, aandelige kraft og selvstændige dømmekraft bedst udvikles.

Det gaar med individet som med samfundet. Det bliver ikke sundt og kraftigt, ved at man indpoder store idealer i det, men det faar store idealer, ved at det bliver sundt og kraftigt. Det er en ære for vore lovgivende pædagoger, at de har indskærpet denne sandhed gennem det sidste tiaars lovgivning; men omsættes i livet kan det kun gennem forældrenes forstaaelse af, at der er anden maalestok for skolens arbejde end eksamensresultater. Og saa snart denne ansvarsfølelse for deres børns hele personlige udvikling bliver levende hos forældrene, vil de føle den offentlige skole som en hindring, og hvor muligheden overhovedet er tilstede for det, foretrække privatskolen, d. v. s. den skole, som passer bedst for dette bestemte hjem.

6. Naar forældre sender deres børn til en offentlig skole, tænker de ikke paa de store almene principper, hvorefter det offentlige har ordnet sine skoler, og de livsværdier, som det derigennem har givet fortrinnet. Absolut uden indflydelse paa skolens plan og arbejde samler forældrenes ansvarsfølelse sig blot i den omhu, hvormed de vaager over, at deres børn kan følge med i skolens daglige arbejde. Saaledes vænnes de til at anlægge en ren undervisningsmaalestok paa skolen, og at indbilde sig, at hjemmets liv er nok for opdragelsen i rent menneskelig forstand, og ikke berøres af livet i skolen. Der hører ikke megen erfaring til for at se, at dette er en falsk tro.

Men naar forældre sender deres børn til en privat skole, som de foretrækker frem for en anden, saa kan deres valg bestemmes af en mere omfattende vurdering. Indflydelsen fra den offentlige skole kan ganske vist bevirke, at forældrene ogsaa her blot tager hensyn til lektieslidet i skolen, og kappestriden mellem de private skoler drives derved ind paa den usunde vej at overbyde hinanden i mængde af det, der læres, og antallet af de

ug, eleverne opnaar ved eksamen. I 100 aar har der fra alle kyndiges side været advaret mod børnenes overlæsselse og dens følger, den svækkede energi og ufriske fantasi, hvormed de senere gaar ud i livet. Stadig er disse advarsler strandede paa en misforstaaet trang til at drive slidefliden hos de unge i vejret. Først i vor tid begynder omsider den lægekyndige og hygiejniske indblanding at gøre sig saa stærkt gældende, at der delvist hos forældre, delvist hos skoletilsynet og skolelederne viser sig modstand mod at spænde undervisningskravene saa højt i vejret. Men hvorledes en saadan skole skal ordnes, kan ikke bestemmes paa ensartet maade. Hvad der kan kræves af slideflid, og hvad der eventuelt skal sættes i stedet for den, kan være yderst forskelligt, ikke blot efter børnenes evner, men efter hjemmenes forskellige aand og tone. Hvad der passer for det ene hjem, vil maaske ikke passe for det andet. Jo mere skolens arbejde udvikles, desto mere maa det individualiseres, og det kan kun privatskolen gøre. Dens trivsel afhænger af, at forældrene i valget af deres skole viser sans og interesse for denne individualisering.

Som intet andet sted i verden har privatskolen her i København givet forældrene lejlighed til at udvikle deres pædagogiske forstand ved at gøre det muligt for dem at vælge mellem en stor mængde skole. I de senere aar er det endogsaa lykkedes gennem de forenede skoler at gøre det muligt for hver enkelt skole at udforme sig frit efter sin ejendommelighed uden at være paavirket af økonomiske konkurrencehensyn til andre skoler. Fremtiden vil vise, om forældrene er sig tilstrækkelig bevidste, hvilke værdier for hjemmene denne privatskoles tilværelse betyder, saa de almindelige forhold, der ellers begunstiger den offentlige skoles fremtrængen, ikke faar lov at gøre sig gældende her. De private skoler i København har ikke blot udført et paa-skønnelsesværdigt arbejde ved en tid lang at raade bod paa manglen af tilstrækkelige offentlige skoler, de har især virket ved at skabe skoler med hver sit udprægede fysiognomi. Der bestaar derfor mellem disse skoler og hjemmene et personligt og inderligt forhold, som ikke findes mellem hjemmene og den offentlige skole.

7. Jo mere privatskolen bliver sig bevidst, at den helt og

holdent hviler paa forældrenes følelse af ansvar for deres børns opdragelse og undervisning, desto mere maa den ogsaa gøre saaledes rede for de principper, den følger i sit arbejde, at forældrene nøje kan vide, hvorvidt den stemmer med deres ønsker. Vi skal derfor her fremsætte de hovedpunkter, som bestemmer den maade, hvorpaa vi søger at gennemføre vækstskolen og faa dygtige og stræbsomme, selvstændige og livsmodige mennesker ud af vore elever.

I de første skoleaar, mener vi, at det i første linie gælder om at byde børnene de bedst mulige betingelser for en legemlig sund udvikling. Frisk luft, fornuftig ordnet gymnastik, lejlighed til at røre sig frit og naturligt er de vigtigste midler. Derved ønsker vi ogsaa at opnaa, at eleverne faar en overvejende grundstemning af glæde. Al forskræmthed, angst, ufrihed betyder rent legemlig set en betydelig svækkelse af livsfunktionerne, hvorimod glæden er i høj grad livsfremmende.

Det arbejde, der i de første aar paalægges børnene, maa derfor være afpasset efter disse hensyn. Særlig mener vi, at det er af vigtighed at regne med, at al egentlig hukommelseslære overanstrenger den uudviklede barnehjerne og kun kan gennemføres paa bekostning af mulighederne for hjernens frie vækst, idet den for tidlig overanstrenges og indøves i funktioner, den ikke er moden til. Derimod er iagttagelse og selvstændig fri spekuleren over og bedømmelse af det iagttagne naturlige øvelser for barnehjernen, hvilket umiddelbart viser sig i den følelse af tilfredshed, de fremkalder hos børnene.

Ved at ordne børnenes første par skoleaar paa denne maade mener vi tillige at opnaa at skabe en tillid hos dem til deres egen omtanke, som er af stor betydning baade med hensyn til at give dem mod til at gaa tilbunds i deres egne indfald og ideer og give dem frejdighed til at fastholde deres egne meninger overfor andre.

Tillige mener vi at have erfaret, at børnenes lærelyst ved ikke for tidlig at spændes i de kunstige rammer, som det at lære efter en bog nødvendigvis giver, bevares frisk og usvækket. Saasnaar de naar den alder, hvor deres legemer begynder at blive saa kraftige, at de kan taale en hel del anstrengelse, interesserer det dem at gaa til bogen, ikke som til et stof, der skal

huskes ordret, men som en kilde til oplysning om det, de vil vide noget om. Omsorgen for den legemlige udvikling skal ikke være mindre i mellemskolens klasser end i de lavere klasser, men baade muskler og hjerne kan taale større anstrengelse, og børnenes egen trang til sammenhængende arbejde af aandelig art bliver større. Paa de omraader, hvor deres interesser særlig samler sig, er der en stærk trang til at indsamle positivt stof, og hukommelsen er ofte forbavsende. Derimod virker et huske-stof, som ligger paa omraader, hvor barnet ikke er personlig interesseret eller optaget, pinligt; og kræves det »tilegnet«, d. v. s. lært som lektie, sker det paa bekostning af dømmekraften.

I gymnasieklasserne mener vi, at omsorgen for den legemlige udvikling maa være af en noget anden art. Der er en betydelig uligevægtighed i organernes udvikling. Lemmernes vækst og trangen til at røre sig endda stærkt og voldsomt skaber glæde ved en mængde anstrengelser, men det gælder her snarere om at holde igen end om at drive fremad og navnlig om at forstaa den stødvise ladhed, som ofte gaar jevnside med trangen til bevægelse. Det er hjertefunktionernes relative svaghed, som her spiller en rolle. Hjertets muskulatur er for uudviklet i forhold til musklerne.

Et stort og stigende hjernearbejde kan elever i denne alder med en sund, ikke overanstrengt udvikling, med lethed præstere. Vanen til at bygge paa egne selvstændige iagttagelser og egen dømmekraft giver en sund afsmag for blot udenadslæren, og elevernes interesser samler sig naturligt om de fag, der giver dem mest at tænke paa. alt efter deres særlige anlæg og interesser; det kundskabsmaal, eksamen kræver, overskrides uden vanskelighed endog i ret betydelig grad paa disse omraader. De andre fag kan eleven blot ledet af bevidstheden om, at det og det nu engang kræves læst, passe ind i sit aandelige livs særlige vilkaar paa forskellig maade. Nogle tager arbejdet jevnt, andre i spring; men de fleste ved, hvad de vil, og kan uden skade for deres helbred eller for de interesser, hvori deres aandelige liv samler sig, til tider paatage sig endogsaa meget stort arbejde.

Denne undervisning kræver en betydelig frihed til at tage emnerne op anderledes det ene aar end det andet; den maa paa-

regne baade lærernes og forældrenes evne til at bedømme elevernes arbejde mere efter deres hele aandelige vækst end efter hvad der uge for uge eller aar for aar er blevet lært. Det gælder ikke om at naa et vist maal hvert aar, men om at naa det samlede maal fra skolegangens begyndelse til dens slutning.

Som midler til at vække elevernes aandelige interesser paa en selvstændig maade, giver skolen dem frihed og lejlighed til at sætte sig forskellige opgaver. Ganske frit og uden lærernes indblanding samles eleverne fra 4de mellemskoleklasse opefter og engang om maaneden indenfor skoletiden til foredrag og diskussion; jevnledes hermed har de en gang om ugen aftenklub paa skolen. Der nedlægges i disse foredrag ofte et meget betydeligt arbejde. I den sidste tid har eleverne i de ældste klasser ønsket at indrette en læsestue, hvortil de selv anskaffer forskellig faglitteratur, dens ordning og virksomhed er ganske overladt til eleverne selv. Som et udslag af den interesse, der har været tilstede hos eleverne, skal det blot nævnes, at de ved juletid foranstaltede en udstilling af flyvemaskiner, som de selv ganske paa egen haand havde forarbejdet. En ikke ubetydelig faglitteratur, mest tysk og engelsk, var i den anledning blevet studeret.

Skolen er sig fuldkommen bevidst, at der kan gives mange andre veje fremad end den, som her er skildret, og mange hjem, til hvis sædvaner og tankegang den ikke passer. Men selvfølgelig tror skolen ikke alene paa, at den vej, den følger, er en af dem, der fører frem, men ogsaa paa, at der er adskillige, for hvem den er den heldigste. Der er mennesker, hvis duelighed bygger sig op paa vaner, som skyldes fast og aarelang uafbrudt indøvelse; der er andre, hvis duelighed derved nedbrydes, men som kræver at lære arbejdets glæde at kende ved at føle hvad deres evner formaar. Det er ikke vanen, men det sunde organs naturlige trang til at virke, der giver os glæde ved at bruge vore øjne eller andre organer. Paa samme maade er det ikke vanen, der skaber glæde ved hjernens arbejde, men hjernens sundhed, der skaber menneskets trang til at bruge den og glæde ved at finde passende lejlighed til det.

Om enkelthederne ved skolens arbejde henvises til den efterfølgende redegørelse for fagundervisningen.

Skoleefterretninger.

Ved den i Juni—Juli 1909 affholdte mellemskoleeksamen, realeksamen og studentereksamen fungerede som beskikkede censorer: undervisningsinspektøren, professor *S. Tuxen*, cand. *K. Bønsøe*, dr. *P. Heegaard*, dr. *C. Heskjær*, adjunkt *F. Ishøy*, inspektør *Hartvig Møller*, dr. *S. Prahl*, dr. *Kr. Sandfelt-Jensen*.

Studentereksamen.

	Dansk stil fri	Dansk stil bunden	Dansk og Oldnord.	Fransk	Engelsk	Historie	Aritmet. skr.	Aritmet. mundtl.	Geometri skr.	Geometri mundtl.	Fysik kemisk	Fysik mekanisk	Points	Hoved- karakter
Orla Adolf Larsen	g	g+	g+	mg÷	g+	mg+	ug÷	ug	mg+	ug÷	ug÷	g+	93 ¹ / ₃	1ste
Kaj Erik Teglstrup . . .	g	g+	mg÷	mg	mg÷	mg÷	tg	g÷	g	mg÷	g+	ug	79 ² / ₃	2den
Hagbard Westergaard .	g	g+	mg	g	g+	mg÷	g	mg÷	g	mg	g÷	g	78	2den
<i>Privatister:</i>														
Christen Gudm. Traberg	g+	g	mg+	tg	g+	ug	mdl+	tg	g÷	tg+	mg	mg÷	57 ² / ₃	3die
Axel Gram Vilandt . .	g+	g	mg	mg÷	mg	mg	g÷	mg÷	tg	g+	g+	mg÷	80	2den

Realeksamen.

	Bundne Fag:														Valgfri Fag:					
	Skriftlig Dansk	Mundtlig Dansk	Skriftlig Engelsk	Mundtlig Engelsk	Tysk	Skriftlig Regn. og Matemat.	Mundtl. Regn. og Matemat.	Naturlære	Historie	Geografi	Naturhistorie	Legemsøvelser	Orden	Points.	Antal Karakterer	Kvotient	Fransk	Geometri	Bogholderi	Stenografi
Gerda Christensen	5	6	4	6	6	3	6	6	4	4	6	5	6	67	13	5 ² / ₁₃		5	6	6
Karl Georg Christensen	5	6	5	6	6	8	7	8	6	8	8	8	7	87	13	6 ⁹ / ₁₃	5	8	8	8
Holger Richard Christensen	5	6	3	5	5	5	6	5	5	5	5	8	5	68	13	5 ³ / ₁₃	6	5	4	6
Holger Vilhelm Christensen	5	6	3	6	4	6	6	7	5	7	8	7	7	76	13	5 ¹¹ / ₁₃		6	6	8
Oluf Frederiksen	5	4	2	5	4	3	6	6	5	6	6	8	5	65	13	5		6	6	5
Vilhelm Smith Hald	5	5	4	4	4	6	5	8	4	6	6	5	6	68	13	5 ³ / ₁₃		5	6	4
Ella Jørgensen	6	5	4	6	5	5	3	4	4	5	5	6	5	61	13	4 ⁹ / ₁₃		4	6	6
Niels Bondrup Lassen	6	5	6	6	4	6	6	5	4	6	5	5	6	65	12	5 ⁵ / ₁₂		6	5	6
Poul Mæhl	5	5	5	6	4	6	7	7	6	7	7	5	6	77	13	5 ¹² / ₁₃	6	6	6	6
Ejner Johannes Nielsen	3	4	2	5	4	6	5	5	5	4	4	5	4	56	13	4 ⁴ / ₁₃		4	5	5
Ejner Olsen	5	7	5	6	6	6	6	7	5	5	6	5	6	75	13	5 ¹⁰ / ₁₃	6	5	6	6
Thorolf Pontoppidan	3	4	2	3	5	4	4	5	5	5	5	5	4	55	13	4 ³ / ₁₃		5	6	7
Bendt Rom	4	4	2	4	4	2	2	5	2	5	5	5	4	48	13	3 ⁹ / ₁₃		2	5	5
Herluf Winther	4	5	3	5	5	6	6	5	5	6	5	5	6	66	13	5 ¹ / ₁₃	6	6	5	6
Poul Emil Voigt	4	4	3	6	4	6	6	7	5	5	6	7	5	68	13	5 ³ / ₁₃		5	6	4

Mellemskoleeksamen.

	Skriftlig Dansk	Mundtlig Dansk	Engelsk	Tysk	Historie	Geografi	Naturhistorie	Fysik	Skriftl. Regning og Matematik.	Mundtl. Regning og Matematik	Skrivning	Tegning	Gymnastik	Orden	Points	Antal Karakterer	Kvotient	Latin
Svend Aakjær	8	8	8	8	7	8	7	8	4	6	5	7	6	6	96	14	6 ¹² / ₁₄	8
Anders Andersen	4	5	5	4	6	6	7	6	6	5	5	8	5	5	77	14	5 ⁷ / ₁₄	
Julius Bentzen	4	5	4	3	4	4	4	4	3	3	6	4	4	52	13	4		
Augusta Benzon-Nielsen	6	7	7	6	6	7	6	8	8	8	6	5	7	87	13	6 ⁹ / ₁₈		
Alfred Beyer	5	5	4	4	5	5	6	4	4	4	6	5	6	69	14	4 ¹⁸ / ₁₄	4	
Knud Arne Bilkvist	4	4	3	4	5	7	8	7	6	7	4	8	6	4	77	14	5 ⁷ / ₁₄	
Eyvind Blach	4	5	4	5	5	7	6	5	6	6	5	5	8	6	77	14	5 ⁷ / ₁₄	5
Peter Mathias Böttcher .	5	4	3	2	4	4	4	4	3	3	5	4	6	4	55	14	3 ¹³ / ₁₄	
Carl Oluf Christensen .	5	6	5	5	6	6	6	7	8	7	6	6	6	85	14	6 ¹ / ₁₄	6	
Erik Frederiksen	3	4	4	4	4	5	6	5	3	3	4	7	8	4	64	14	4 ⁸ / ₁₄	
Oluf Friis	5	6	6	7	8	7	7	7	8	8	6	7	7	6	95	14	6 ¹¹ / ₁₄	8
Axel Fuhr	3	6	5	6	6	6	6	5	6	5	5	4	5	5	73	14	5 ⁹ / ₁₄	
Hans Christian Hansen .	3	5	4	4	7	6	8	7	4	6	4	4	7	4	73	14	5 ⁹ / ₁₄	
Julius Schultz Hansen .	3	4	4	4	6	6	6	6	3	3	4	6	7	5	67	14	4 ¹¹ / ₁₄	
Robert Haut	3	3	4	4	4	5	5	6	5	4	5	5	5	58	13	4 ¹ / ₁₃		
Ingolf Hein	6	6	5	4	4	4	6	3	2	3	3	4	6	4	60	14	4 ² / ₁₄	
Carl Wilhelm Høpfner .	6	7	8	7	8	8	7	7	6	7	6	8	6	7	98	14	7	8
Johanne Jensen	4	5	4	5	4	5	5	4	4	5	5	5	4	5	64	14	4 ⁸ / ₁₄	
Poul Erik Jensen	5	6	5	5	7	6	6	6	4	4	6	8	7	6	81	14	5 ¹¹ / ₁₄	
Ejner Johansen	2	5	5	5	6	6	5	6	4	5	5	5	8	6	73	14	5 ⁸ / ₁₄	
Axel Larsen	5	5	5	5	4	4	6	5	6	8	6	5	5	5	69	13	5 ⁴ / ₁₈	
Gustav Levring	4	4	5	4	3	4	4	2	3	4	4	6	4	55	14	3 ¹³ / ₁₄		
Hans Peter Madsen	5	5	3	4	5	5	6	5	5	4	5	6	7	5	70	14	5	
Ingrid Nielsen	6	6	7	8	7	7	6	7	6	7	6	7	4	7	91	14	6 ⁷ / ₁₄	
Kitty Nielsen	6	8	7	8	7	7	6	5	4	7	6	7	6	6	89	14	6 ⁶ / ₁₄	8
Verner Nielsen	5	5	5	4	4	6	7	7	3	4	4	5	6	4	69	14	4 ¹³ / ₁₄	
William Ottesen	3	5	3	4	5	5	5	5	4	5	4	5	6	4	63	14	4 ¹³ / ₁₄	
Ditlev Tom Petersen . .	5	5	5	6	5	7	7	7	5	6	6	6	7	6	83	14	5 ¹³ / ₁₄	
Lorentz Tom Petersen .	6	6	6	7	6	8	8	7	4	6	7	8	7	7	83	14	6 ⁹ / ₁₄	8
Ove Pontoppidan	4	5	3	4	4	6	5	5	6	7	6	6	6	6	73	14	5 ⁸ / ₁₄	
Knud Gad Schytte	2	4	3	3	5	5	6	5	6	5	4	4	5	5	62	14	4 ⁶ / ₁₄	
Axel Schmidt	6	6	7	5	5	6	7	7	8	7	6	6	8	6	90	14	6 ⁹ / ₁₄	
Hugo Herm. Swanberg .	4	3	4	3	3	4	4	4	4	3	4	4	6	4	54	14	3 ¹² / ₁₄	
Albert Wesenberg	5	5	3	3	4	4	5	4	2	2	5	5	5	52	13	4		

Lærerpersonalet.

- Hr. *H. Albrechtsen*, cand. mag.: Fransk,
 Hr. *A. C. Andersen*, cand. phil.: Dansk.
 Hr. *E. Andersen*, cand. mag.: Dansk, Latin, Tysk, Engelsk, Matematik.
 Hr. *Ottar Andersen*, eksam. lærer: Gymnastik.
 Hr. *Bentzen-Bilkvist*, kunstmaler: Tegning.
 Hr. *Th. Bruun*: Kemi.
 Frk. *A. Christensen*: Naturhistorie.
 Hr. *G. Christensen*, mag. art., inspektør: Dansk, Sang, Historie, Oldkundskab, Stenografi.
 Frk. *I. Chtistiansen*: Sløjd, Skrivning.
 Hr. *K. Didriksen*, eksam. lærer: Naturhistorie, Geografi, Dansk, Sang.
 Fru *H. Friis*, eksam. lærerinde: Skrivning, Haandarbejde.
 Frk. *Gertz*, stud. mag.: Latin.
 Hr. *G. K. Graversen*, stud. mag.: Matematik.
 Hr. *H. M. Hansen*, mag. art.: Fysik.
 Fru *N. Hertel*, cand. mag.: Fransk.
 Hr. *A. Hærning*, kunstmaler: Tegning.
 Hr. *H. Høffding*, mag. art.: Historie, Dansk.
 Frk. *E. Jensen*, eksam. lærerinde: Dansk, Regning, Skrivning, Historie, Religion.
 Frk. *Johansen*, stud. mag.: Tysk.
 Hr. *P. Jørgensen*, stud. mag.: Gymnastik, Matematik.
 Hr. *L. Lehmann*, cand. phil.: Fysik, Matematik, Regning, Bogholderi.
 Hr. *Nielsen*, præst: Religion.
 Hr. *Aa. Olsen*, cand. mag.: Matematik.
 Frk. *I. Rubin*, eks. faglærerinde: Gymnastik, Sløjd.
 Hr. *J. Schiødte*, stud. mag.: Dansk.
 Frk. *U. Starcke*, stud. mag.: kemi.
 Hr. *C. N. Starcke*, dr. phil., forstander: Geografi, Hist., Tysk.
 Frk. *I. Stub*: Gymnastik.
 Fru *H. Tidemann*: Sløjd, Tegning.
 Hr. *H. Trautner*, mag. art.: Engelsk, Dansk.

Hr. *K. Vedel*, cand. mag., inspektør: Naturhistorie, Geografi, Gymnastik.

Hr. *Winckler-Hansen*, præst: Religion.

Hr. *Wittrup*, eksam. lærer: Gymnastik.

Hr. *P. Wulff*, eksam. lærer: Regning.

Hr. *O. Vølckers*, lærer: Tysk.

Undervisningen.

Lektionsplanen har været ordnet som de foregaaende aar. Hver lektion varer 40 minutter, hvorefter der er 5 minutters ophold. Midt paa dagen er der en hel time fri fra 11¹⁰—12¹⁰ for 1.—8. klasse; 1.—6. klasse har gymnastik hver dag, 6.—12. klasse 5 gange ugentlig. Efter hver gymnastiktime faar eleverne styrtebad, om sommeren koldt, om vinteren mildt tempereret. I styrtebadet deltager 1. klasse ikke før hen paa foraaet. I maa- nederne August—September og fra 1. April har 1.—9. klasse haft sport.

Ugentlige lektioner i de enkelte fag:

	Gymnastik	Dansk	Sløjd	Tegning	Skrivning	Regning	Naturfag	Religion	Geografi	Historie	Tysk	Engelsk	Fransk	Latin	Matematik	Stenografi	Sang	Oldkundskab	Bogholderi	Ialt
1. klasse	6	6	6	2	4	4	1	1	1	1							1			33
2. —	6	6	6	2	4	4	1	1	1	1							1			33
3. —	6	6	6	2	4	4	2	2	2	2							2			38
4. —	6	8	6	2	4	4	4	2	2	2							2			42
5. —	6	7	6	2	4	5	4	2	2	2							2			42
6. —	5	7	4	2	3	5	4	2	2	2		5					1			42
7. —	5	6	2	2	2	5	4	2	2	2	5	4					1			42
8. —	5	5	2	2	2	3	5	2	2	2	4	5			6	3				48
9. —	5	5	2	2	1	3	7	1	2	3	4	4		4	6	1				46
I. ny sprogl.						2	2		1	1	4	5		4	3					42
I. matem.	5	5					10	1	2	4	1	3	5	4	8	1			2	47
Realkl.	5	5				2	7		3	3	5	4		6	6	2			2	48
II. ny sprogl.							2		1	1	6	6		5	3					45
II. matem.	5	5					10	1	2	4	1	3	5	10	10				2	48
III. ny sprogl.							2		1	1	6	7		5	3					42
III. matem.			6				10	1	2	4	1	3	5	10	10				2	44

Fagplan.

Dansk.

Forberedelsesskolen.

Iste klasse. Ved danskundervisningen i 1ste og 2den klasse er der saa vidt muligt lagt lige stor vægt paa: 1) øvelser i iagttagelse, 2) udvikling af barnets sprog og 3) øvelser, der tilsigter læsefærdighed og hvad dertil hører.

Der begyndes fra den 1ste dag med iagttagelse af den ting eller billeder af den ting, hvis navn skal bruges ved indøvelsen af lyd og bogstaver. Der tales om den, flere af børnenes sætninger skrives af lærerinden paa vægtavlen med trykte bogstaver, og dens navn findes mellem det skrevne af børnene selv, efter at lærerinden har læst sætningerne for dem.

Navnet opløses derefter i lyd, tegnes samlet og delt paa vægtavlen og illustreres af børnene selv.

Samtidig med, at eleverne lærer, hvorledes bogstaverne lyder, faar de ogsaa at vide, hvad de hedder.

Farvede bogstaver efter frøken Margrethe Lønborg Jensens metode har været anvendt til stor glæde for børnene og derigennem til lettelse for dem. Ogsaa valget af de første ord falder i alt væsentlig sammen med den samling ord, som findes paa frøken Lønborg Jensens læsetavle.

Selve læsestavelsen er ikke anvendt, da bogstaverne er saa smaa at operere med.

De første maaneder læses der udelukkende paa vægtavlen; senere laves de smaahæfter, hvori børnene læser, ud fra samtaler om billeder.

2den klasse. I anden klasse anvendes de første maaneder efter sommerferien frøken Lønborg Jensens nydelige: Min første bog. Børnene har glædet sig meget over den og kom ved den paa en let maade i gang igen med læsningen.

Senere paabegyndes fælles stiløvelse over billeder paa væg-

tavlen. Stilene trykkes og benyttes til øvelse i hurtiglæsning. Desuden læses Slomanns læsebog I og enkelte stykker fra andre læsebøger. De i bøgerne forekommende billeder gøres ofte til genstand for iagttagelsesøvelser. Findes der intet billede, faar eleverne lov til at illustrere historien eller dele deraf.

Genfortælling, staveøvelser, med og uden artikulationsøvelser, og udenadslæring af vers af og til, hvor lejlighed gives; der lægges megen vægt paa, at eleven har set ordet, før det staves, og hvor det er muligt, synges versene, før de læses og læres.

3die klasse. Læst Schneekloth »Danske Læsebog med Billeder« og »Børnenes danske Læsebog« af Skariz og Sørensen.

Der er anvendt to timer om ugen til billedstille, staveøvelser og øvelser i afskrift.

4de klasse. I klassen er læst E. Hermann »Læsebog for danske Børn« 2. bind samt afsnit af E. Kellers og F. Christensens læsebøger. Der er anvendt to timer om ugen til billedstille, staveøvelser og diktatøvelser.

5te klasse. Forskellen mellem navneord, tillægsord og ud-sagnsord samt brugen af subjekt og verbum læres. Brugen af punktum og komma, hvor meningen kræver et ophold, indøves. Nogle vers læres udenad.

Afskrivning og noget diktat drives paa skolen. — Hjemmestile efter billeder af dyr eller som genfortælling.

Mellemskolen.

Danskundervisningen i mellemskolens forskellige klasser bygger paa hvad der er lært i forskolen og tilstræber formelt et større og større herredømme over sproget og reelt en dybere indtrængen i et mere og mere sammensat indhold. Midlerne hertil er sproglige undersøgelser, stil og oplæsning.

I grammatikundervisningen lægges vægten ikke paa rubricering og terminologi, men paa en sproglig iagttagelse, der er en indholdsfordybelse og en tankemæssig tilegnelse.

Diktat skrives i alle mellemskolens klasser. I 6.—7. klasse oftest en mindre historie eller anekdote — i 8.—9. klasse efter værdifulde stykker af dansk prosa, særlig nyere litteratur, saasom smaa afsluttede karakteristiker eller naturskildringer.

Hjemmestilene skrives i 6.—7. klasse for den største del over billeder af historisk, etnografisk eller naturhistorisk indhold. Enkelte genfortællinger og lettere beskrivelser ind imellem. I de to ældste klasser faar stilene et friere præg, ofte over faglige enner eller fænomener fra elevernes daglige liv, saa at stoffet ikke skal opdages af dem, men bringes til klarhed og ordnes.

Dispositionsovelser drives, hvor stoffet frister til opremsning (f. eks. Vore samfærdelsesmidler — næringsmidler o. l.).

Undervisningen i *oplæsning* søger at nærme denne til den frie naturlige fortælling. Den tilstræber først og fremmest ved kraftige betoningener at faa det for tanken væsentlige klart belyst, om muligt ogsaa at fremkalde den stemning, der giver forestillingsbillederne liv. Den drives baade af elever og lærer. Allerede delvis i 6te og helt i 7de klasse erstattes læsebogen af litteraturværker, der gennemgaaes helt eller (undtagelsesvis) i brudstykker. Der læses fortrinsvis betydeligere værker af den danske litteratur, ogsaa den nyeste, men ogsaa den øvrige nordiske litteratur og gode oversættelser af fremmed benyttes.

9de klasse. Dansk. Blicher: Hosekræmmeren, Marie; Inge-mann: Levnedsbog til kap. 4, Ferdinand Christensens danske Læsebog II, Olaf Lange: Eksempler til sproglig Analyse.

Svensk. Af Runeberg: Fänrik Ståls Sägner, Vårt Land, Fänrik Stål, Torpflickan, Sven Dufva, Björneborgarnes Marsch, Sandels, Selma Lagerlöf III, Ruben, G: son Bergs Udg., 27 Sider.

9de klasse B. Dansk. Blicher: Præsten i Vejlbj, Hosekræmmeren, En Landsbydegns Dagbog, Ferdinand Christensens danske Læsebog II, Olaf Lange: Eksempler til sproglig Analyse.

Svensk. Af Runeberg: Fänrik Ståls Sägner, Vårt Land, Fänrik Stål, Torpflickan, Sven Dufva, Björneborgarnes Marsch, Selma Lagerlöf III, Ruben G: son Bergs Udg., 26 Sider.

Regning.

Forberedelsesskolen.

Iste klasse. Talbegrebet dannes ved tælling af konkrete elementer. De elementære taloperationer med benævnte tal under 20 indøves anskueligt, saaledes at ethvert tal dannes og igen deles paa saa mange maader som muligt. Som hjælpemidler bruges tærninger, pinde, kvadreret papir, der koloreres. Naar nogen sikkerhed er naaet, indøves taltegn og senere regnetegn. Alle regningsarter med tallene under 20 foretages. Ved divisionen indøves baade et tals deling i lige store dele og udtagelse af et mindre antal af et større. Al regning er hovedregning.

2den klasse. Talbegrebet udvides til 100, idet der stadig sørges for, at regneoperationerne forstaas og gennemskues af eleverne. Gennem geometrisk fremstilling og konkrete regneelementer bringes tallenes hoveddele til at træde frem, og ved enhver udregning gaas der ud fra hele tiere.

Der foretages maalinge og regning med benyttelse af decimalsystemet.

Alle øvelser er hovedregning. Tabel opskrives, naar den er dannet af eleverne selv.

3die klasse. Talbegrebet udvides til 1000 gennem mønt, maal og vægt, idet tallenes hoveddele stadig fremhæves (tiere, hundreder). Tallene kan opskrives paa tavlen, men regningen udføres i hovedet og altid forfra.

Tabeløvelse med addition og subtraktion af samme tal ($600 \pm 13 \pm 13 \dots$). Multiplikation og division med etcifret tal. Ved maalinge anskueliggøres brøksbegrebet.

Regler for skriftlig regning indøves.

Opgaver af statistisk art.

4de klasse. Øvelser i talskrivning og tallæsning. En tabel dannes. De 4 regningsarter øves som tidligere over mønt, maal, vægt, tid, men ogsaa i mere sammensatte tilfælde. Lidt elementær forholdsregning (1 kg. — 13 øre — 15 kg. . 6 kg. — 42 øre — 1 kg. . 4 kg. — 68 øre — 7 kg. . 5 kg. — 23 øre — 20 kg.). En gang ugentlig hjemmeregning.

5te klasse. Øvelser i forholdsregning fortsat. (7 kg. 65 øre — 9 kg.). Vurdering af brøksfacit. Metersystemet anvendes med decimalbrøk. Alle regningsarter med decimalbrøk gennemgaaes med undtagelse af brudt multiplikator og divisor.

Øvelser med meter, gram, liter, $\square$ -meter, kubikmeter, vægtfyldebestemmelser.

Jævnside med hovedregning drives klasseregning med øvelser i orden og opstilling til skriftlig regning og vurdering af resultatet.

Mellemskolen.

6te klasse. De 4 regningsarter med almindelig brøk og decimalbrøk. Decimalbrøk som fælles udtryk for alle. Forholdsregning med anvendelse af brøk og simple tilfælde af sammensatte forhold. Addition af uensbenævnte brøker ved opløsning i faktorer. Største fælles maal ved opløsning i faktorer.

7de klasse. Procentregning, elementær handelsregning, delingsregning, »kæderegning«, blandingsregning uden ligninger.

8de klasse. Handelsregning: tab, fortjeneste, tara, netto o. s. v. Ligeftrem, omvendt og sammensat forhold. Kæderegning, blandingsregning.

9de klasse. Obligationer, veksler, aktier, diskonto, forsikringsforhold, rentesregning. Flade og rum, maal og multiplum. Blandede opgaver.

Matematik.

8de klasse A. Foldbergs Geometri: Indledning, om vinkler, parallelle linier, trekanter, firkanter.

Jul. Petersens Aritmetik: Indledning, addition, subtraktion og multiplikation.

8de klasse B. Gennemgaaet i det forløbne aar: Foldberg: Geometri for mellemskolen forfra til flader.

Jul. Petersen: Aritmetik for mellemskolen. De fire regningsarter, ligninger af første grad med en eller flere ubekendte.

9de klasse A. Læst og repeteret: Potens. Opløsning i faktorer. Delelige tal. Primaltal. Største fælles maal. Mindste fælles mangefold. Decimalbrøk. Proportioner. Kvadratrod. Kvadratiske Ligninger.

9de klasse A og B. Jul. Petersen: Aritmetik fra § 64 og ud. Foldberg: Geometri fra § 96 og ud.

Naturhistorie.

Forberedelsesskolen.

1ste klasse ($1\frac{1}{2}$ time). Beskrivelse af dyr, som børnene i forvejen har lidt kendskab til (hest, hund, kat, kanariefugl, graaspurv o. fl.). Beskrivelse af enkelte planter, som børnene i forvejen har set (vintergæk, hyazint, tulipan, anemone, bøgegren o. a.). —

2den klasse ($1\frac{1}{2}$ time). Skovens dyr (egern, maar, skovmus, ugle, bogfinke, mejse, spætte, skovdue, ræv, hjort o. a.). — Nogle faa skovplanter: anemon, vorterod, guldstjerne, konval, grene af de alleralmindeligste skovtræer. Spiringsøvelser med spirekasse (ært, pralbønne, hestebønne, byg).

3die klasse (1 time). Havens og markens dyr (pindsvin, rotte, mus, muldvarp, svale, flagermus, spurv, stær, agerhøne, raage, hare o. a.). — En del markplanter (rug, byg, havre, hvede, ærter, kløver, agersennep, stedmoderblomst, forglemmigej, ranunkel, engblomme, klinte, kornblomst o. a.).

4de klasse (2 timer). En række svømmende dyr (and, maage, søpapegøje, frø, salamander, torsk, gedde, forel, krebs, vandkalv, igle o. a.). — Nogle vandplanter (aakande, vandranunkel, andemad, siv, mærke, iris, dunhammer o. a.).

5te klasse (2 timer). Gennemgang af indre organer og deres egenskaber (skelet, muskulatur, aandedræts- og fordøjelsesorganer, huden). Kun elementære morfologiske forhold behandles (pattedyr, fugl og fisk). Sammenligning mellem tidligere behandlede former, systematiseringsøvelser. Almindelig gennemgang af planters hoveddele og deres morfologiske forhold paa grundlag af hensigtsmæssigt valgte plantetyper.

Mellemskolen.

6te klasse. Zoologi: Aber, insektædere, rovdyr, sæler og hvaler. Jack London: Naar Naturen kalder, er læst op. — Stoffet er gennemgaaet i det væsentligste efter Brehm, Pattedyrenes Liv — Billederne herfra — fra vor Klodes Dyr — samt fra Vogt og Specht er benyttede.

Botanik: Nogle plantetyper er gennemgaaet, f. eks. valmue, torskemund, blæresælde, sort natskygge, agnsnerte, døvnælde, vorterod, guldstjerne, kodrive, agersennep. Gruppering af flere arter om de behandlede typer er foretaget.

7de klasse (2 timer). Zoologi: Fortsættelse af pattedyr. Fuglene.

Botanik: Gennemgang af ca. 10 typer, sammenligninger og grupperinger. F. eks. I efteraarstimer: Brunrod, gulerod, klokke, solsikke. I foraarstimer: Vintergæk, konval, æble, ribs, syren, skovmærke. Brugen af en flora indøves ved bestemmelser paa skolen.

8de klasse A Botanik: Bestemmelser og gennemgang af indsamlede planter. — Bregnernes, mossernes og padderokkernes bygning er gennemgaaet.

Zoologi: Fuglene afsluttede. — Krybdyr, padder, fisk og hvepse gennemgaaede.

8de klasse B Botanik: Bregner, mosser og padderokke — enkelte bestemmelser.

Zoologi: Svømmefugle og strudsefugle, krybdyr, padder og fisk.

9de klasse A Botanik: Bakterier gennemgaaet med Fr. Weiss: »Bakterier« som grundlag. Svampe indsamlede paa ekskursioner og gennemgaaede.

Zoologi: De lavere dyr indtil insekterne gennemgaaede med Vilhelm Rasmussen: Zoologi for mellemskolen som grundlag.

Menneskets bygning og levevirksomhed i hovedtræk med benyttelse af P. la Cour: Menneskelegemet.

9de klasse B Botanik: Som 9de klasse A.

Zoologi: Som 9de klasse A, dog er der desuden gennemgaaet en insektgruppe nemlig hvepsene efter den samme bog.

Fysik (& astronomi).

Forberedelsesskolen.

1ste klasse. Farver. Kendskab til de forskellige farver og nuancer inden for hver farve indøves. Ordning af farvede garn- dukker efter farvelighed, ordning af ensfarvede garndukker med forskellig lysbed.

Former. Vurdering af terning, firsidet prisme, tresidet prisme, pyramider, kegler og kugler. Systematiseringsøvelser med forskellige formede genstande. Eksempler paa sammensatte og uregelmæssige former.

Tilstandsformer. Faste legemer karakteriseres ved den bestemte form, vurdering og iagttagelse af eksempler.

Flydende legemer, formveksling og øvrige egenskaber. Forskellen paa fast og flydende.

Luft paavises, forsøg med dens mest umiddelbare egenskaber. Is, vand og damp.

Faste tings egenskaber. Glat og ru, farvet og gennemsigtig, elastisk og uelastisk, sejg og skør, hul og massiv o. m.

Bevægelsesarter. Fremadskridende, roterende og svingende bevægelser. Smaa forsøg og systematisering af kendte bevægelser. Samtale om solen, maanen og stjerner, taage, skyer og klar himmel.

2den klasse. Farver, former og tilstandsformer repeteres og gennemgaaes mere udførligt. Faste stoffers egenskaber udførligere. Haarde og bløde; eksempler paa formspændighed (bøjning, trækning, snoning og sammenpresning).

Skøre stoffers pulverisering; pulvere, vædsker.

Blandinger af fast og flydende, opløsninger. Bundfældning og filtration; inddampning, tørring, kogning og fortætning.

Længdemaaling med et maalenavn; længdevurderinger.

Vægtsammenligninger, vejning med et maalenavn. —

Klar himmel, sol, maane og stjerner, taage, skyer, regn, hagl, sne o. m.

3die klasse. Ligevægtsstillinger af en vægtstang. Vægtstangsprincippet ud fra mange øvelser. En- og toarmet vægtstang. Systematisering af kendte vægtstænger; fysisk samtale om sløjdredekaberne.

Luftens egenskaber lidt udførligere; vædsketryk og lufttryk ud fra smaaforsøg med vand. Pascals, Bogels forsøg, forsøg over sidetryk; forbundne kar, haarrør; vandspring, vandværk og vandledninger.

Bevægelser i luft og vand som følge af forskelligt tryk. Vandhjul, møller. Vands og lufts egenskaber sammenlignede.

Maalinger og vejninger fortsættes, flademaaling af kvadrater og rektangler.

Anvisninger paa maane- og stjerneiagttagelser; samtale om resultaterne.

4de klasse. Øvelser med temperatursansen; begrebet temperatur.

Vands, sprits og kviksølvs udvidelse ved varme. Termometrets indretning og inddeling. Temperaturmaalinger forskellige steder i lokalet, udenfor, af blandinger, isblandet vand o. m.

Faste legemers udvidelse.

Lufts udvidelse; montgolfiøren og sæbeboblen.

Smaaforsøg over varmeledning. Strømninger i vand og luft. Smeltning og størkning. Fordampning, kogning og fortætning. Damptryk og dampmaskinen.

lagttagelser af stjernehimlen (aftentimer). Stjernekort og øvelser med himmelgloben.

5te klasse. Undervisningen i denne klasse har været en forberedelse til elevforsøgene i næste klasse.

Oversigt over længde-, flade- og rumfangsmaalinger. Forskellige vægte. De vigtigste egenskaber hos vædsker, faste legemer og luftarter. Barometer og termometer. Udvidelse ved varme. Strømning i vædsker og luft. Trisser. Lidt om faldet.

Mellemskolen.

6te klasse. Længde-, flade- og rumfangsmaalinger. Vejning. Egenskaber ved vædsker, faste stoffer og luftarter. Atmosfæren og barometer.

Legemers udvidelse ved opvarmning. Termometer. Strømninger i vædsker og luft. Varmens ledning og straalning. Smeltning. Fordampning og kogning. Dampmaskinen. Der er foretaget cirka 25 elevforsøg.

7de klasse. Magnetisme. Den elektriske strøm. Elementer. Ørstedes forsøg. Elektromagnetisme. Elektrisk varme og lys. Kemiske virkninger. Strømstyrke, spænding og modstand. Induktion. Elektriske anlæg. Hvilende elektricitet.

8de klasse. Lyslære: Lysets fremkomst og udbredelse. Tilbagekastning. Brydning. Linser og deres anvendelser. Sollyset. Farver.

Lydlære: Lydens fremkomst og udbredelse. Hastighed. Styrke. Toner. Streng og blæseinstrumenter.

Elektricitet: Elektriske strøms kemiske virkninger. Strømstyrke, spænding, modstand. Induktion. Elektriske anlæg.

Elektricitet er gennemgaaet som repetition.

Kemi. Efter Julius Petersens Kemi for mellemskolen: Forskel paa fysisk og kemisk proces. Grundstoffer og kemiske forbindelser. Brint, ilt og vand. Kulsyre. Luftens bestanddele. Baser, syrer og salte. Elevforsøg.

9de klasse A. Simonsen og Rasmussen: Mekanisk fysik og elektricitet. Astronomi uden bog. Organiske forbindelser samt baser, syrer og salte. Elevforsøg.

9de klasse B. Mekanisk fysik og elektricitet efter Ellinger. Efter Julius Petersens Kemi for Mellemskolen.

Geografi.

Principperne for geografiundervisningen gennem hele skolen er blevet dikterede ud fra den opfattelse, at det kommer an paa at lære eleverne at arbejde med stoffet selv og at fordybe sig i enkelthederne i stedet for at nøjes med tomme rammer og overblik. Geografien er, hvad man med et noget barokt udtryk kunde kalde et ikke anskueligt anskuelsesfag; samtidig med at den giver en række ypperlige illustrationsmidler, er den det fag, hvor anskuelse i betydning af demonstration staar mindst til tjeneste. Barnet har set saa grumme lidt af det, der tales om, og kan ikke faa det forevist, idet billeder etc. kun er en tarvelig erstatning, der sjælden byder netop det, man vil have paavist, og heller ikke kan skaffes i det antal, som vilde være fornødent, d. v. s. et billede til hvert ord. Anskuelighedskravet har ført til, at man saa stærkt har betonet hjemstedslæren. Men hvad vil den nu sige for et bysbarn, f. eks. et københavnerbarn? Byens omegn er der mange af børnene, som slet ikke kender, selve byen er geografisk set ikke meget instruktiv ud over de rent elementære retnings- og afstandsbestemmelser. Og selve byen kender børnene ikke. Der er mange københavnerbørn, som ikke har set Kristiansborgslot, Børsen, Frihedsstøtten, søerne o. s. v. Der er mange, som har set dem, saaledes som de fleste af os ser ting i rent forbigaaende, uden at have bemærket dem, uden at have hørt noget om dem eller faaet vakt deres nysgerrighed desangaaende. Naar læreren taler til dem om alle disse ting, er billedet af dem derfor ganske taaget og lige saa nærliggende, som om han talte om Peking.

Har saaledes allerede i og for sig anskueliggørelsen sine vanskeligheder, bliver det endnu værre under eksamenskravets tryk. Eksamen kræver af barnet et vist kendskab til hele verden, hvad der naturligvis kun kan blive tale om at give det i et ganske ringe omfang. Helt ned i skolens yngste klasser ser man denne eksamensforbandelse udøve sin indflydelse ved hele den maade, hvorpaa faget lægges an. Mange gange er det hændet mig, naar jeg har spurgt en 10—11 aars dreng om, hvad han har lært i geografi, at jeg har faaet det svar: Alt om alle verdensdele. Princippet er at give barnet en ramme, nogle faa hovedpunkter over hele linien, og senere fylde denne ramme med saa mange enkeltheder, som man saa kan overkomme. Denne overbliksmetode har, hvor det gælder forberedelse til eksamen, sine store fordele. Ved eksamen er der visse elementære hovedsynder, som fremfor alt skal undgaas. Eleven maa kende verdensdelene, oceanerne o. s. v. Ved at indøve disse ting fra de første skoleaar, bringes de til at sidde godt fast. Men pædagogisk set har denne metode kun skavanker. Det kan

være ganske fornøjeligt for forældrene og for barnet selv, at dette allerede i en tidlig alder kan knytte visse forestillinger til navne som Afrika, Atlanterhavet o. s. v. Men denne glæde er ubegrundet; thi disse forestillinger, denne saakaldte »viden« er som regel slet ikke mere end en genkendelse af at have hørt navnet før; i ethvert fald er de yderst fattige og ubetydelige, og ulykken er, at barnet herved vænnes til at være tilfreds med en fattig og tom navneviden. Følelsen af hvad viden er, længslen efter at faa rigtig besked om hvad der tales om, vækkes ikke.

For at skabe den rigtige sans for, hvad det er at vide noget, bør fordybelsen i enkelthederne være geografiundervisningens princip i de første aar; paa grundlag af de vaner, som herved skabes hos eleven, bliver det forholdsvis let at finde de midler, der ogsaa senere hen kan sætte eleven i stand til for det større stof, han nu skal arbejde med, at skaffe sig tilfredsstillende viden.

Kortet er i enhver henseende geografiens vigtigste hjælpemiddel. At kunne se, hvad et kort indeholder, og at kunne se, hvad det ikke indeholder, er en vanskelig kunst at lære rigtig. At kunne finde de forskellige floder, bjerge, bugter og byer er ikke svært, men heller ikke videre nyttigt. At lære at danne sig et omhyggeligt skøn over et lands form, højdeforhold, vandrigdom, bymængde o. s. v. er derimod ikke saa let at løbe til. For de allerfleste vedbliver kortet at være en død ting, som de kun »finder« det paa, de har læst om i bogen, medens det kunde og burde blive en levende ting, der fortæller os saa meget, at vi ved dets hjælp alene kunde faa nok at vide om et land til at skrive en hel bog. At gøre kortet levende og bogen blot til en optegner af, hvad kortet har fortalt, det bør være grundlaget for geografiundervisningen.

Hvis man i korttegningen ser væsentlig et middel til at øve eleven i at se paa et kort, saa han kan huske landenes form og muligvis bagefter tegne dem ud af hovedet, eller ser den som et middel til fastere at indprente navne o. desl., saa er denne øvelse ikke den tid værd, som den unægtelig tager. Korttegningen har de to nævnte fordele, og at de er fordele, som det er værd at tage med, naar der ikke skal ofres uforholdsmæssigt for dem, vil ikke kunne benægtes. Men de er begge to af saa ringe pædagogisk værdi, at det ikke bliver store sager, der vil kunne ofres for deres skyld. At kunne tegne et kort ud af hovedet er en ringe glæde, da intet menneske kan gøre det nøjagtigt, og at lære at tegne et saadant tilnærmelsesvist billede lader sig let lære uden at have øvet egentlig korttegnning. At huske navne er ganske værdiløst, naar man ikke samtidig husker noget mere om dem; og lægger man vægt paa at bibringe eleven denne videre og egentlige kundskab, kommer navnene

ganske af sig selv, uden at man behøver at anvende ekstraarbejde for det.

Korttegningens værdi, det som gør endogsaa store ofre for dens skyld rimelige og forsvarlige, maa søges paa helt andre punkter.

1) Eleven kan opdrages gennem denne øvelse til at stille saadanne krav paa nøjagtighed og orden til sit arbejde som paa intet andet omraade. Og denne vane kommer ham til gode i hele hans øvrige skolegerning. For at dette skal opnaas, maa de kort, som tegnes, være nøjagtige, og være lagt saaledes til rette, at eleven kan opnaa den grad af nøjagtighed, der med rimelighed kan forlanges.

2) Eleven vænnes til at opløse en opgave, som taget under et er uløselig vanskelig, i ganske smaa elementer, som hvert for sig ikke er uoverkommelige. En indviklet kystlinie, eller et system af søer eller floder, som intet barn kan tegne paa nogenlunde fri haand, finder han i kortets retlinier midler til at opløse i enkeltheder, saa han kan faa fat i en ende og gaa frem skridt for skridt, indtil han, inden han ved et ord af det, har hele opgaven løst. Det er min daglige erfaring, at elevens selvtillid og mod stiger i en forbavsende grad ved denne øvelse, og at hans evner til at se, hvorledes der skal tages fat paa en opgave, og til at vurdere, hvori vanskelighederne bestaar, udvikles overordentlig stærkt.

3) Eleven vænnes til at udtrykke sine forestillinger i billeder. Kortets forskellige signaturer og kolorering angiver ganske bestemte forhold, og uden spor af anstrengelse husker eleven en mangfoldighed af disse forhold, simpelthen ved at farvebilledet brænder sig ind i hans bevidsthed.

4) Og endelig som det vigtigste: korttegning gør eleven selvvirksom i en udstrakt grad. Timen i korttegning skal være saa tvangfri som mulig, saa eleverne kan følge deres smaa indskydelser, komme med spørgsmaal til læreren, med kritik over hinandens arbejde, sidde og passiare med hinanden i al uskyldighed, maaske endog nynne en lille sang til deres arbejde. Det gælder om at lade alt gro saa frit i barnet som mulig. Er der tvang i luften, kommer en mængde tanker, som kunde være af værdi, simpelt hen ikke frem. Er der frihed, kommer der naturligvis en hel mængde, som ikke kommer sagen ved og gerne kunde være borte; men midt ind imellem kommer ogsaa det værdifulde, det, som man ikke faar frem paa nogen anden maade. »Hvorfor bøjer den kyst pludselig ind paa den maade?« »hvorfor løber den flod der og ikke der?« »det var da en mængde moser, der er paa den kant af landet!« »men, Ove, det har du gjort rent galt, den skov skal ligge der; kan du ikke

se det?» Saadanne og hundrede lignende bemærkninger vrimer det med. Dels giver de læreren anledning til fortællinger og forklaringer, som ikke alene i sig selv er nyttige, men som pædagogisk set har den ganske uvurderlige fordel, at de kommer i rette øjeblik, hvor elevernes sind er aabent til at tage imod dem. Dels viser de, at eleven paa sin maade sidder og spekulerer over, hvad kortet fortæller ham, finder oplysningerne, der gives ham, tilfredsstillende eller ikke udtømmende og rammende nok. Blandt de oplysninger, kortet giver eleven, vil jeg nævne hans indtryk af landenes indbyrdes størrelse. Alle i handlen værende atlas giver landene i forskellig maalestok, og eleverne gaar om med de besynderligste forestillinger i den anledning. Alle mine elever har f. eks udtrykt deres levende forundring over at se, at Rusland krævede fire blade, medens Tyskland kunde staa paa et halvt.

Er læreren sin opgave voksen, kan han under korttegningen faa en overordentlig stor mængde geografisk viden indsmuglet i barnets bevidsthed, langt større og langt mere detailleret og omfattende end ved brug af lærebog eller gennemgang.

Men disse fordele ved korttegningen kan selvfølgelig først komme ret frem, naar eleven har opnaaet nogenlunde færdighed. Som man ikke kan læse litteratur, før man kan læse, kan man heller ikke lære geografi, før man har lært at tegne kort. Enhver forsømmelse i grundlaget vil her straffe sig føleligt senere. Mange vil vel tro, at den færdighed, som her er tale om, er saa vanskelig at opnaa, at der gaar urimelig lang tid hen; men det er ikke tilfældet. Det, som det her drejer sig om, er ikke en kunstnerisk færdighed, men en øvelse i at se bevidst, at finde et punkts beliggenhed i forhold til et andet, at se om en streg gaar til højre eller venstre, om den gaar op eller ned. Det er ganske utroligt, hvor vanskeligt dette til at begynde med falder et lille barn; den, der ikke har erfaret det, vil næppe gøre sig en forestilling om, hvilke fejltagelser her er mulige, og hvor taalmodig man til en begyndelse maa være. Men det er ogsaa forunderligt, hvor hurtigt vanskelighederne overvindes, og hvor pludselig færdigheden til at se kommer. Dette viser, at der her ikke er tale om indøvelse af færdigheder, som kræver særlige anlæg, men blot, at der er stillet krav om en arbejdsmaade, som barnet ikke er vant til fra sit daglige liv. Den ringe nøjagtighed i opfattelse, som præger de fleste voksnes sanseagttagelser, fører til, at man ikke forlanger store sager af et barn. Man nøjes paa næsten alle det daglige livs omraader med det omtrentlige og det antydningssvise, hvorfor f. eks. alle beskrivelser af dagligdags kendte ting, som der ikke er noget særlig ejendommeligt eller dramatisk ansporende ved, bliver saa forunderlig

fattige. Det er kun faa, der f. eks. kan se, hvad der er at se ved en hammer, en stol, et stykke jærn, en hest o. s. v. Det er denne sløvhed eller rettere denne uopmærksomhed for det tilvante, som korttegningen har at kæmpe med til en begyndelse. Og særlig de børn, som er pjankede kælebørn, eller slatne og daskevorne, har svært ved at vinde med. I reglen vil de største vanskeligheder være overvundne efter det første halve aars forløb, saa eleven ser fastere og bestemtere paa de opgaver, der forelægges ham.

I de 2 første forberedelsesklasser indøves ved sandbord og samtale elementære geografiske begreber, verdenshjørner etc., hovedarbejdet lægges ind paa tegning af smaa kort over danske smaaøer.

I 3die forberedelsesklasse fortsættes dette kursus, og en let tekst til smaaøer gennemgaaes.

I 4de og 5te forberedelsesklasse gennemgaaes Danmark meget udførlig, og af hensyn til fordringerne for optagelse i mellemskolen gennemgaaes i slutningen af 5te klasse Skandinavien.

I mellemskolen gennemgaaes det øvrige stof, idet rækkefølgen er uvæsentlig. Sædvanlig vil

1. mellemskoleklasse kunne gennemgaa: Storbritannien, Mellemeuropa, Holland-Belgien.
2. do. Resten af Europa.
3. do. Asien og Afrika.
4. do. Resten af pensum.

8de klasse B. Spanien, Alperne, Italien, Central-Asien, Syd-Asien.

9de klasse A og B. Vest-Asien, Afrika, Amerika.

Religion.

Forberedelsesskolen.

1ste klasse. Patriarkhistorien (Abraham, Isak og Jacob) gennemgaaes og genfortælles. Billeder benyttes.

2den klasse. Israels historie fra Moses fremtræden til Salomons død i store træk, væsentlig samlet om de store personligheder som Gideon, Samuel, David og Salomon. Billeder benyttes.

3die klasse. Johannes Døbers historie. Hovedtrækkene i Jesu liv: hans gerninger, nogle af hans lignelser, hans lidelse, død og opstandelse.

4de klasse. Israels historie fra rigets deling til Jesu tid. Fremstillingen samles om de store profetskikkelser. Hovedpunkterne dikteres eleverne for at lette oversigten over det vanskelige stof.

5te klasse. Jesu Kristi liv og gerning gennemgaaes nøjagtig under stadig henvisning til Nye Testaments egen fremstilling. Menighedens stiftelse og første tid, særlig apostelen Paulus liv fremstilles detailleret.

Mellemskolen.

6te klasse. Jødedommens og kristendommens forhold til hinanden (Bjærgprædiken og Ap. Gern. 15). Den første kristne menigheds historie og enkelte dele af missionshistorien fortælles. Fadervor og trosbekendelsen læres.

7de klasse. Den danske kirkes historie (Ansgar, Kingo, Brorson, Grundtvig). Oldtidens og middelalderens kirkehistorie (Benedict, Frans af Assisi, Birgitta, Savonarola o. m. a.). Reformatorerne.

8de klasse. En fremstilling af naturreligionerne. Indernes, Kinesernes, Ægypternes, Tyrkernes, Grækernes, Romernes og Nordboernes religioner i hovedtrækkene. Paa denne baggrund ses kristendommen og sammenligning drages.

Historie.

Undervisningens stof er i forskskolen Danmarks historie med dets for- og sagnhistorie. Der begyndes med forhistorien, som gennemgaaes med en lille arkæologisk samling som grundlag og en af skolen udarbejdet kort fremstilling med mange billeder (»Vore Forfædre«) som afslutning. Dernæst fortælles der børnene om de mest fremragende personligheder, som har levet i Danmark og om de begivenheder, som lettest kan knyttes til deres liv. I de senere klasser af forskskolen, og efter som fortællingerne nærmer sig nutiden, bliver de udførligere og bredere, men nogen historisk udvikling søges slet ikke fastslaaet eller lært; der dvæles ikke særlig ved kulturhistorie (skildringer af sociale og økonomiske tilstande), men forskellen paa nutidig og fortidig tilstand paa et eller andet omraade give anledning til samtaler. Af krigshistorien overspringes meget, men det, der gives, fortælles til gengæld ret udførligt og vælges med henblik paa, at en klar og med livlige enkeltheder udført skildring er mulig. Repetition finder ikke sted. Der vises og forklares børnene saa mange billeder som muligt, dels modene, dels, og navnlig, virkelig historiske, tagne fra forskellige værker. Børnene holder meget af en slags »turnering«, hvorved de kan prøve deres kendskab til det tidligere gennemgaaede stof.

I mellemskolen tages fat paa verdenshistorie. I de to første klasser repeteres der ikke, der læses efter Smidths lærebøger for mellemskolen. Fra 8de klasse forbereder eleverne sig hjemme, og eleverne driver ogsaa her »turnering«. I alle klas-

serne bruges af og til en time til historisk stil. En række hovedspørgsmaal fra et i forvejen meddelt tidsrum skrives paa tavlen og besvares kort af eleverne paa et stykke papir. I en anden time gennemgaas saa spørgsmaalene. Der drives heller ikke i mellemskolen nogen pragmatisk historieundervisning. Derimod skildres kulturtilstande mere indgaaende, og flere sociale og politiske forhold karakteriseres og sammenlignes med nutidige.

9de klasse A. Smith: Historie for mellemskolen. Danmarks historie fra 1815, samt historien fra reformationen til 1815 med undtagelse af nordens historie.

9de klasse B. Smith: Historie for mellemskolen fra reformationen til 1815 undtagen norden, samt Danmarks historie fra 1815.

Sløjd.

Lersløjde øves i de to første klasser med 3 ugentlige timer. Dens maal er at vænne børnene til nøjagtige rumsvurderinger. Tærninger og mursten med bestemt ctm. maal laves og benyttes i regnetimerne som materiale. Senere udvaldes lerflader, der kvadreres og udkæres i forskellige stykker, som kan sammen sættes til genstande saasom æsker, dukkemøbler etc.

Træsløjden begynder samtidig med lersløjden og føres op gennem hele forberedelsesskolen og mellemskolen. Af hensyn til de kræfter, børnene antages at have paa de forskellige alderstrin, og den omtanke, de er i stand til at udvise, ordnes undervisningen dels som en fremskridende øvelse i benyttelse af flere og flere redskaber, dels som en fremskridende udvidelse af de opgaver (modeller) eleverne kan udføre.

1ste klasse	benytter	sav, maalestok og vinkel.
2den	»	» bor, centrumsbor, søm og forsøgsvis skruetrækker.
3die	»	» smalsav, kniv og stiksav.
4de	»	» høvl, stregemaal og bugthøvl.
5te	»	» stemmejærn, hulejærn.

Modelrækken vælges i disse aar saaledes, at arbejdet ikke kræver for omfattende eftertanke for at planlægges, ikke for store dimensioner og ikke for lang tid til at fuldføres.

Først i 6te klasse kan limning hensigtsmæssig indøves og først i 7de klasse sinkning.

I 8de og 9de klasse arbejdes efter frit valg.

Papsløjden optages jævnsides med træsløjden i 5te klasse og føres rask gennem de udvendige øvelsesforarbejder til indbinding af bøger.

Tegning.

Med dette fag tilsigtes der en udvikling af synet og ikke erhvervelsen af en tom færdighed.

Udviklingen af synet indbefatter to ting, 1) evnen til at se genstandenes form, liniernes indbyrdes størrelse og stilling og 2) evnen til at opfatte farver og deres sammenspil.

1. Den første af disse evner udvikles ved korrekt tegning uden smaaligt hensyn til udførelsen, arbejdsmidler er her i første række blyantet; men det tages først egentlig i brug fra 10—11 aars alderen, d. v. s. fra 5te eller 6te klasse. Før den tid anvendes pensel og farve.

Som grundøvelse benyttes smaa farvede klodser i rene frontstillinger. Det forlanges, at eleven træffer farven, og at han bliver gjort opmærksom paa lys- og skyggesiden. Senere kan klodserne tegnes i perspektiviske stillinger.

Fra 7de klasse gaas over til tegning af større, vanskelige opgaver, værktøj, husgeraad, konkyljer, krukkeformede legemer etc.

Fra 9de klasse kan der tegnes efter gibs, saaledes at der begyndes med et let ornament; detailudførelsen er ganske underordnet, derimod kræves de store lys- og skyggemasser gengivne saa karakterfuldt som muligt. Tegningen udføres i naturlig størrelse. Ingen elev maa faa en opgave, han ikke magter.

Tegning efter udstoppede dyr er forsøgt og frembyder en del fordele, men stiller dog i reglen opgaver, som er for vanskelige for eleverne, naar der skal stilles virkelig krav til rigtig tegning. Der er fare for, at denne øvelse svækker de krav, eleven bør stille til sin tegning, og at han lader sig blænde af tilsyneladende kønne resultater. Særlig forleder denne øvelse ham let til at se paa detaillerne i stedet for paa de store bestemmende karakterlinier. Kun med stor forsigtighed bør denne øvelse benyttes.

2. Glæden ved farverne spiller en stor rolle for børn, og kan man lære at se dem rigtig, bliver de ogsaa en betydelig kilde til den ældres glæde over naturen og omgivelserne.

Blomster er et udmærket materiale. I de første 6 klasser gengives de som regel kun med pensel og farve. Enkelte flinke elever kan forsøge at tegne den samme blomst med blyant, som de har gengivet med farve, men man skal undgaa saadanne koloreringsopgaver, hvor blomster først tegnes og saa farves. Vægten lægges paa at gengive silhuetvirkningen og ikke paa at frembringe noget, der overfladisk set tager sig ud.

I de højere klasser vælges vanskeligere opgaver.

Tysk.

I klasserne 7. A og 7. B, 8. A og 8. B er undervisningen bygget over »Ingerslev og Vibæk, Begynderbog«. De i selve bogen foreliggende øvelser er anvendte, baade mundtligt og skriftligt og desuden er der lagt vægt paa at vænne eleverne til selv-

stændigt at kunne udtrykke sig paa Tysk ved genfortælling og udførlige svar paa spørgsmaalene.

I klasse 9. A og B er der læst ca. 56 sider af Gustav Frensen's »Jørn Uhl« i »Deutsche Schriftsteller, moderne Werke im Auszug zum Schulgebrauch herausgegeben von H. Sveistrup«.

Det læste er benytter baade til øvelser i konversation og i grammatik og desuden er der dikteret smaa fortællinger paa Dansk, som klassen straks skriftlig har oversat til Tysk.

Engelsk.

6te klasse A og 6te B. Werner og Brahde: Lærebog i Engelsk, side 1—30.

7de klasse A. Werner og Brahde: Engelsk Lærebog.

7de klasse B. Werner og Brahde: S. 31—65.

8de klasse A og B. Werner og Brahde: Engelsk Lærebog. Taleøvelser.

9de klasse A. Opgiver til eksamen i Engelsk Otto Jespersen: Engelske læsestykker med øvelser.

S. 9—17,

- 34,

- 49—56,

- 61—82,

- 148—159.

9de klasse B. O. Jespersen: Engelske Læsestykker, side 61—113.

Realklassen:

Dansk (Trautner).

Oehlenschläger: Hakon Jarls Død, Blicher: En Landsbydegns Dagbog, J. L. Heiberg: Tycho Brahes Farvel, Hauch: Hvorfor svulmer Weichselfloden, P. M. Møller: Glæde over Danmark. H. P. Holst: Den døende Fægter, I. P. Jacobsen: Pesten i Bergamo, J. Knudsen: Den gamle Præst.

Til Oplæsning er benyttet H. Bæk: Danske Digtere. Til analyse: F. Christensen Dansk Lærebog II og F. Ingerslev: Dansk Sproglære. En stil er skrevet hver 14de dag. Ugentlige diktatstile.

Engelsk (Trautner).

O. Jespersen: Engelske læsestykker med øvelser. S. 49—125 = 78 Normalsider à 1300 bogst.

Adolf Hansens stileøvelser. 1 ugentlig stil.

Tysk (Völckers).

Realklassen har af »Jörn Uhl« læst side 57—112 (slut) og af udtoget af Hermann Sudermanns »Frau Sorge« ca. 30 sider, ialt ca 85 sider, og benyttet stoffet til konversation.

Fransk (Albrechtsen).

Der opgives Jespersen og Stigaards bog fra 31—90. Henrik Madsens Grammatik.

Historie (J. Schiødte).

C. C. Clausen: Vore Fædres og vor egen Tid (»Frem«): England fra 1832 til Gladstones udtræden af den aktive politik.
H. L. Møller: Danmarks Historie fra 1848: Frederik d. Syvendes Tid. Vilhelm Larsens Samfundslære.

Geografi (C. N. Starcke).

Skandinavien, Danmark, Russiske Østersølande, Tyskland ved Nord- og Østersø, Nord- og Østersø (strømme, bund etc.), Nordamerikanske Fristater. Starckes læsestykker.

Naturhistorie (K. Vedel).

Botanik: Muld og mor, tørvedannelsen, enkelte svampe fra skovbunden, fri gennemgang. Skovtræer og skovbundsplanter gennemgaaede ved brug af flora.

Zoologi: Regnormen. Danmarks pattedyr — gennemgaaet ved benyttelse af Wulff: Danmarks pattedyr, som grundlag.

Fysik (L. Lehmann).

Elementær elektroteknik efter Sundorph. Dampmaskine, automobil, motor forklaret. Himmellegemernes fysiske beskaffenhed. — Burmeister & Wain, Frederiksberg elektricitetsværk, Carlsberg bryggeri besøgt under kyndig vejledning.

Matematik og Regning (L. Lehmann).

Foldbergs bøger for realklassen gennemgaaet.

Bogholderi (L. Lehmann).

Et dobbelt bogholderi ført efter givet forretningsgang baade i italiensk og kolonnebogholderi. De forskellige værdipapirers og en veksels betydning forklaret. Et pantebrev skrevet.

Stenografi (G. Christensen).

Worms system gennemgaaet og indøvet.

1ste gymnasieklasse.*Dansk* (G. Christensen).

Den nyere danske og norske litteratur gennemgaaet i typiske eksempler fra nutiden nedefter til Oehlschläger.

Dansk sprog (E. Andersen).

Oldnordisk læsebog Henrik Bertelsen: Gennemgang af runestenene.

Historie (Høffding).

Den evropæiske historie fra oldtiden til ind i det 19de aarhundrede er gennemgaaet (nu i April). Der er talt om perioder, som kunde bruges til eksamen, og eleverne har holdt nogle foredrag over emner fra saadanne perioder.

Fransk (C. N. Starcke).

Jespersen og Stigaard til pag. 81.

Engelsk (E. Andersen).

Nysproglig afd. England and American reader (Otto Jespersen). Puck of Pook's Hill (R. Kipling). Engelske digte v. Verner. Stiløvelse efter Adolf Hansen. Eitren: Engelsk til genfortælling. 1 time om ugen benyttes dels til avislæsning, sproglige øvelser og oplæsning (oplæst er: Alice ui Wonderland).

Matematisk afd. R. Kipling: The Jungle book (Velhaven & Klasing Ed). Eitren: Engelsk til genfortælling.

Tysk (O Völckers).

Nysproglig afd. har læst hele udtoget af »Jörn Uhl« og »Frau Sorge«, desuden en del digte i »Mustersammlung« deutscher Gedichte für Schule und Haus von Ernst Heller og ca. 50 sider i »Die kleine Welt« von Rudolph Lindau. Til grammatikalske øvelser og hjemmestil er benyttet J. Kaper, tyske stiløvelser for de højere klasser; til diktatoversættelser smaa fortællinger af Ingerslev og Vibæk. For at byde eleverne lejlighed til at sætte sig ind i tyske forhold er der læst i Ingerslev og Vibæk, Deutschland I (Land und Leute), Lese- und Lehrbuch für das dänische Gymnasium«. Hele undervisningen er foregaaet paa Tysk, og stadig er til det i timerne behandlede stof knyttet konversation.

Latin (E. Andersen).

Nysproglig afd. Cicero: pro Sexto Roscio 1—30. Cæsar:

de bello Gall. Lib. VI 11 – VII, Vellejus Paterculius II 97 – 131.

Matematik (L. Lehmann).

Matematisk afd. Niels Nielsen: Lærebog i trigonometri (til den alm. trekant).

Sammes Aritmetik og Algebra (til induktionsbeviset). Alt læst og repeteret.

Nysproglig afd. Bonnesens Matematik I. Forfra til ensvinklede trekanter.

Geografi (K. Vedel).

Nysproglig afd. Efter Heegaard, Vahl og Krogh: Naturkundskab I, gennemgaaet Geologien.

Matematisk afd. Efter Vahl: Geografi, gennemgaaet Geologien.

Naturhistorie (K. Vedel).

Nysproglig afd. Efter Krogh bog II: gennemgaaet indtil Aandedrættet.

Matematisk afd. Efter samme: Fysiologi, gennemgaaet indtil Urin og Urinsekretion.

Fysik (Ella Holst).

Matematisk afd. Barmwater: Varmelære, læst og repeteret; sammes lærebog i Astronomi læst; og sammes Magnetisme og Elektricitet (ca. 50 sider). 16 øvelser.

Kemi (Th. Bruun).

Efter Julius Petersens Kemi for gymnasiet: Metalloiderne og og indledningen. Eleverne har foretaget ca. 25 øvelser i hold paa 2.

Oldtidskundskab (G. Christensen).

Homer.

2den gymnasieklasse.

Dansk (Georg Christensen).

Litteraturhistorie efter Mortensens bog med rigelig litteraturlæsning fra Edda til slutningen af 18de aarhundrede.

Dansk sprog (E. Andersen).

Repeteret efter Bertelsen: Oldnordisk læsebog, gennemgaaet runestene og lovene efter Bertelsen: Dansk sproghistorisk læsebog.

Historie (C. N. Starcke).

Munch: Samfundslære. Starcke: Den nyeste Tids Historie. Ottosen: Nordens Historie til Unionen.

Fransk (Albrechtsen).

Læst i Jespersen & Stigaards Læsebog: L'affaire Dreyfus, samt Mérimée Colomba, pag. 1—96. Oluf Niensens Grammatik læst ud. To gange ugentlig mundtlige og skriftlige oversættelsesøvelser fra Dansk til Fransk.

Engelsk (Trautner).

Nysproglig afd. Shakespeare: Macbeth; P. Læssøe Müller og Ingeman Ottosen: Nyere eng. digtning I og II; samme: Eng. Talere; Adolf Hansens stileøvelser.

Matematisk afd. Jack London: White Fang, s. 50—90; Læssøe Müller og Ingeman Ottosen: Eng. Kulturbilleder 1—36. 1 stil om ugen.

Tysk (E. Andersen).

Nysproglig afd. Meyr: Der Sieg des Schwachen; m. Petersen: Die Irrlichter; Schiller: Wallensteins Lager; stiløvelse; 1) Gudme v. Borren, 2) Brynhildsen, Taleøvelser.

Latin (E. Andersen).

Seneca: Ovid: Midelalderlige forfattere efter Kertz.

Matematik (L. Lehmann).

Matematisk afd. Niels Nielsen: Aritmetik og Algebra, Trigonometri og Plangeometri.

Nysproglig afd. Bonnesens Matematik I. Forfra til ensvinklede trekanter.

Geografi (K. Vedel).

Nysproglig afd. Efter Heegaard, Vahl og Krogh: Naturkundskab I; historisk Geologi, Klima og Plantebælter.

Matematisk afd. Efter Vahl: Geografi gennemgaaet: Luften, Havet, Klima og Plantebælter, og repeteret den almindelige Geologi.

Naturhistorie (K. Vedel).

Nysproglig afd. Efter Krogh, bog II: Forfra til Urin og Urinsekretionen.

Matematisk afd. Efter samme bog: Fysiologi gennemgaaet fra Urin og Urinsekretion, bogen ud, og repeteret forfra til Urin og Urinsekretionen.

Fysik (H. M. Hansen).

Matematisk afd. Barmwater: Lærebog i Magnetisme og Elektricitet, læst og repeteret.

Barmwater: Lærebog i mekanisk Fysik, læst og delvis repeteret. 12 praktiske øvelser fra elektricitetslæren og den mekaniske fysik (Johns lov, Ohms lov, arbejde med tangensbousolen, Wheaktons Bro I og II, bestemmelse af M. og H. Pendulforsøg, strækning, snoning, Arkimedes lov, vædskers udstrømningshastighed, Mariottes lov).

Fysik (K. Vedel).

Nysproglig afd. Efter Heegaard Vahl og Krogh: Astronomien repeteret.

Kemi (U. Starcke).

Julius Petersen: Kemi for Gymnasiet: Metallernes Kemi og den organiske Kemi. Forsøg i hold paa 2.

Oldtidskundskab (G. Christensen).

Platon. Fædon. Lukianos Menippos- og Kunsthistorie efter Suckeback.

3die gymnasieklasse.*Dansk* (G. Christensen).

I aarets løb er gennemgaaet — med benyttelse af Mortensens Litteraturhistorie — fra Oehlsenschläger til nutiden. Af værker er særlig gennemgaaede Hakon Jarl, Hosekræmmeren, Adam Homo 1—2. Skyggen, Hun duede ikke, Fru Fønss, — foruden talrige mindre værker, navnlig digte.

I Svensk er Agerskov og Nørregaards bog læst. Fra Marts maaned er der repeteret den i de to tidligere aar læste ældre Litteratur og Sproghistorie.

Historie (C. N. Starcke).

Munch: Danmarks Historie 1848—1866; Ottosen: Nordens Historie; Starcke: Den nyeste Tids Historie; Munch: Samfundslære.

Fransk (Fru Hertel).

Holbech: Historiske læsestykker; kurs. Cherbuliez: L'idée de Jean Têterol, Cap. 6—15; Glahn: Lectures variées; Grammatik Olaf Nielsen.

Engelsk (Trautner).

Læst og repeteret Shakespear: Midsummernight's dream; Tennyson: Maud; Læssø Müller og Ingemann Ottosen: Nyere

eng. digtning I, s. 1—23. Repeteret Shelley: Cenci; Sheridan: School for Scandal, 4 Act; Dickens: Tale of two cities, Kap. 1—5 (incl.); Litteraturhistorie Otto Andersens: Eng. Litterature; Pitmann: S. 127—199; Macauley: Samuel Johnson; Nelson: Litterature Reader, stykkerne 8, 16, 18, 29, 37, 41, 46, 48, 53, 54, 57, 60, 62, 73, 87, 89, 91, 93.

Tysk (Frk. Johansen).

Schiller: Wilh. Tell; Keller: Die arme Baronin; Kron: Udvælg af der kleine Deutsche. Litteraturhistorie efter Hugo Weber: Deutsche Sprache und Dichtung.

Latin (Frk. Gertz).

I aar er læst: Caesar de bello Gallico IV, V cap. 1—12, 32 sider; Gertz: Læsebog i Middelalderlatin fra 1—88, cap. 2, 5, 6, 90 sider. De foregaaende aar er læst: Justinus Lib I, cap. 1—VI, 6 sider; Cicero: In Catilinam I, 13 sider; Livrus: XXXVII cap. I—IX, 11 sider; Ovid: Philemon & Baucis, Pyramus & Thisbe, Cadmus, Verdensaldrene, Selvbiographie, 521 ca. 15 sider; Caesar de bello Gallico III, 17 sider, ialt 184 s. Formlære og Syntaks efter Madvigs Grammatik. Til eksamen opgives: Cicero en Cat. I, 17 normal sider, Caesars IV cap. 20 — ud, 12 normal sider; Læsebog i Middelalderlatin fra 1—10, 19—28, 44—51, 83—88, 42 normal sider, ialt 71 normal sider.

Matematik.

Nysproglig afd. (G. K. Graversen). Gennemgaaet Bonnesens Matematik I: Rod, Potens, Logaritmer, Rækker, Ensvinklede trekanter, Regulære polygoner, XI kap. (ligedannethed), Trigonometri, Cirkelperiferiens længde.

Matematisk afd. (Aage Olsen). Læst og repeteret Niels Nielsens Infinitesimalregning; Oluf Kragh: Analytisk Geometri. Repeteret Niels Nielsens Aritmetik og Algebra, Trigonometri, Stereometri. Til eksamen skal opgives Niels Nielsens Aritmetik og Algebra, Trigonometri, Trekantstilfælde, Infinitesimalregning.

Geografi (K. Vedel).

Nysproglig afd. Plantebælterne og Menneskelivet gennemgaaet. Som kortfattet grundlag er benyttet Vilhelm Rasmussen: Geografiens Grundsætninger.

Matematisk afd. Efter Vahl: Geografi er læst Havet, Luften, Klima og Plantebælter. Typer af erhvervskulturens hovedformer og oversigt over de evropæiske landes næringsveje. Eksamenspensumet repeteret.

Naturhistorie (K. Vedel).

Nysproglig afd. Med Ørums Fysiologi som grundlag er anden gang gennemgaaet Kredsløbet, Blodet, Lymfen, Aandedrættet, Stofskiftet, Fordøjelsen, den dyriske varme.

Matematisk afd. Almindelig naturhistorie med Kruses »kortfattet Celle og Vævslære« som grundlag med særlig dvælen ved menneskets udviklingshistorie.

Fysik (K. Vedel).

Nysproglig afd. Eksamenspensumet repeteret.

Fysik (H. M. Hansen).

Matematisk afd. Barmwater: Lærebog i Optik.

Barmwater: Astronomi, 1ste del repeteret, 2den del læst. Nogle praktiske optiske øvelser.

Det opgivne pensum — optik, magnetisme og elektricitet — og de opgivne praktiske øvelser repeterede.

Kemi (U. Starcke).

Julius Petersen: Fysisk-kem. Forhold. Repeteret organisk Kemi og Metallernes Kemi samt Eksamenspensum.

Oldtidskundskab (G. Christensen).

Horats Satirer og Epistler i Glahns oversættelse, Kunsthistorie med benyttelse af Suckeback. Fra Marts er Eksamenstoffet repeteret.

Eleverne.

Skolen talte i Maj 1909 323 elever og tæller ved begyndelsen af Maj 1910 308 elever.

1ste klasse.

1. Helge Andersen, søn af lærer A.
2. Else Berg, datter af direktør B.
3. Emil Christiansen, søn af handelsrejsende C.
4. Hakon Christiansen, søn af portner C.
5. Ragna Grubb, datter af cand. pharm. G.
6. Keld Hærning, søn af figurmaler H.
7. Margrethe Jungersen, datter af direktør J.
8. Johannes Erstad-Jørgensen, søn af havearkitekt J.
9. Else Kempel, datter af overretssagfører K.
10. Aase Kristensen, datter af arkitekt K.
11. Inger Lindberg, datter af sekretær L.
12. Helge Madsen, søn af ingeniør M.
13. Ebbe Holten-Nielsen, søn af form. i patentkommis. H.-N.
14. Børge Lendorff-Nielsen, søn af prokurist N.
15. Kaj Poulsen, søn af fabrikant P.
16. Else Kirstine Rothe, datter af kaptajn R.
17. Kaj Thomsen, søn af musikhandler T.

2den klasse.

1. Poul Falkow, søn af overretssagfører F.
2. Erik Hanszen, søn af tandlæge H.
3. Eva Hein, datter af løjtnant H.
4. Sigurd Hørding, søn af assistent H.
5. Erik Kirketerp, søn af højesteretsassessor K.
6. Rigmor Krøyer, datter af ingeniør K.
7. Sven Lauritzen, søn af grosserer L.
8. Axel Lemming, søn af overretssagfører L.

9. Hermod Lundbeck, søn af redaktør L.
10. Vera Lyngen, datter af tandlæge L.
11. Inger Olsen, datter af enkefru O.
12. Erik Pontoppidan, søn af fuldmægtig P.
13. Else Rammel, datter af grosserer R.
14. Grethe Sjøkvist, datter af prokurist S.
15. Gerda Sørensen, datter af værkfører S.
16. Henny Sørensen, datter af cand. pharm. S.
17. Carl Stenstrup, søn af fhv. fabrikant S.
18. John Trautner, søn af mag. art. T.
19. Georg Ursin, søn af journalist U.
20. Bryde Westergaard, søn af kommunaldirektør W.
21. Preben Wilmann, søn af forretningsfører W.

3die klasse.

1. Svend Breidahl, søn af forfatter B.
2. Vagn Erik Christensen, søn af bankbestyrer C.
3. Philip Dam, søn af mag. art. D.
4. Poul Hansen, søn af fabrikant H.
5. Mac van Hauen, søn af bagermester v. H.
6. William Heilbuth, søn af direktør H.
7. Stefan Hurwitz, søn af enkefru H.
8. Hans Hvass, søn af overretssagfører H.
9. Agnes Jungersen, søster til nr. 7 i 1. klasse.
10. Svend Jørgensen, søn af smedemester J.
11. Gerda Kieldrup, datter af bankfuldmægtig K.
12. Børge Madsen, broder til nr. 12 i 1. klasse.
13. Ester Mæhl, datter af skræddermester M.
14. Richard Poulsen, broder til nr. 15 i 1. klasse.
15. Elsebeth Riegels, datter af direktør R.
16. Jørgen Rode, søn af redaktør R.
17. Mogens Sandvad, søn af trafikassistent S.
18. Erik Sjøkvist, broder til nr. 14 i 2. klasse.
19. Per Slomann, søn af professor, dr. med. S.
20. Gustav Sørensen, broder til nr. 15 i 2. klasse.
21. Margrethe Trier, datter af handelsgartner T.
22. Inger Würtz, datter af købmand W.

4de klasse.

1. Holger Andersen, søn af arkitekt A.
2. Arne Blach, søn af kommunelærer B.
3. Mikah Feigh, datter af fabrikant F.
4. Rasmus Fenger, søn af ingeniør F.

5. Kaare Gjerløff, søn af skibskaptajn G.
6. Jacob Hertz, søn af docent H.
7. Eyvind Oxholt-Hove, søn af cand. pharm. H.
8. Carl Johan Høg-Petersen, søn af assurandør H.-P.
9. Helvig Jensen, datter af telegrafist J.
10. Laurits Jørgensen, søn af skibsfører J.
11. Karin Lauritzen, søster til nr. 7 i 2. klasse.
12. Heimdal Lundbeck, broder til nr. 9 i 2. klasse.
13. Eli Lyngen, søster til nr. 10 i 2. klasse.
14. Jens Madsen, søn af snedkermester M.
15. Børge Nathan, søn af grosserer N.
16. Knud Oppenheuser, søn af lods O.
17. Haakon Ottosen, søn af enkefru O.
18. Chr. Tom Petersen, søn af kunstmaler T. P.
19. Niels Aage Petersen, søn af beregner P.
20. Karen Margrethe Rammel, søster til nr. 13 i 2. klasse.
21. Edel Rasmussen, datter af tømremester R.
22. Erik Sorterup, søn af redaktør S.
23. Ester Stenberg, datter af forhv. isenkræmmer S.
24. Milly Svanberg, datter af bagermester S.
25. Finn Wandahl, søn af overregisør W.
26. Gertrude Weiss, datter af professor W.
27. Ellen Westergaard, datter af fabriksinspektør W.
28. Viggo Westergaard, broder til nr. 28.
29. Erik Westergaard, broder til nr. 20 i 2. klasse.

5te klasse.

1. Kira Bayer, datter af kontorchef B.
2. Emilie Berg, søster til nr. 2 i 1. klasse.
3. Ester Breidahl, søster til Nr. 1 i 3. klasse.
4. Gunnar Christiansen, broder til nr. 4 i 1. klasse.
5. Poul Dahl, søn af fabrikant D.
6. Karl Dueholm, søn af bagermester D.
7. Edele Friis, datter af dr. phil. F.
8. Harald Fritsche, søn af enkefru F.
9. Mary Holck, datter af købmand H.
10. Villi Høpfner, datter af grosserer H.
11. Vagn Lindgren Hørding, broder til nr. 4 i 2. klasse.
12. Vibeke Hørup, datter af manufakturhandler H.
13. Karen Jungersen, søster til nr. 9 i 3. og 7 i 1. klasse.
14. Gunnar Kaare Kristensen, broder til nr. 10 i 1. klasse.
15. Harald Levring, søn af overværkmester L.
16. Inge Møller, datter af driftsbestyrer M.
17. Ernst Nissen, søn af politibetjent N.

18. Edmund Petersen, søn af inkassator P.
19. Svend Aage Petersen, søn af slagtermester P.
20. Marie Louise Quistgaard, datter af strandingskommis. Q.
21. Gudrun Rant, datter af kontorchef R.
22. Inger Rasmussen, datter af grosserer R.
23. Børge Broust Reyn, søn af bogholder R.
24. Vibeke Rode, søster til nr. 16. i 3. klasse.
25. Aage Schubart, søn af maskinmester S.
26. Inger Sjøkvist, datter af barber S.
27. Henrik Starcke, søn af forstanderen.
28. Sven Sørensen, søn af cyklehandler S.
29. Knud Thomsen, søn af skræddermester T.

6te klasse A. 1ste mellemskoleklasse.

1. Aksel Stern Andersen, søn af prokurist A.
2. Aksel Andreassen, søn af malermester A.
3. Kaj Beyer, søn af forretningsfører B.
4. Jan Arent van Deurs, søn af ingeniør v. D.
5. Arnold Hansen, søn af trikotagehandler H.
6. Henry Hansen, plejebarn af frk. Skaaning.
7. Helge Holm, søn af grosserer H.
8. Jens Andersen Hvass, broder til nr. 8 i 3. klasse.
9. Aage Jensen, søn af maskinmester J.
10. Poul Axel Larsen, søn af assuranceagent L.
11. Mogens Mæhl, broder til nr. 13 i 3. klasse.
12. Carlo Nielsen, søn af tømrermester N.
13. Ove Holten-Nielsen, broder til nr. 13 i 1. klasse.
14. Jørgen Sandvad, broder til nr. 17 i 3. klasse.
15. Børge Scheibel, søn af kontorchef S.

6te klasse B. 1ste mellemskoleklasse.

1. Julie Axelholm, datter af grosserer A.
2. Helga Cederholm, datter af skomagermester C.
3. Henning Schwartz Hansen, søn af manufakturhandler H.
4. Poul Ludvig Hansen, søn af bogbinder H.
5. Aage Holm, søn af agent H.
6. Hemming Oxholt-Hove, broder til nr. 7 i 4. klasse.
7. Erik Hurwitz, broder til nr. 7 i 3. klasse.
8. Maren Jørgensen, søster til nr. 10 i 4. klasse.
9. Inger Kristensen, søster til nr. 14 i 5. og 10 i 1. klasse.
10. Mogens Lind, søn af redaktør L.
11. Hedvig Madsen, datter af tømrermester M.
12. Thorbjørn Møller, broder til nr. 16 i 5. klasse.

13. Knud Flemming Nielsen, søn af handelsfuldmægtig N.
14. Agnes Pedersen, søster til nr. 19 i 4. klasse.
15. Rosa Plougmann, datter af forretningsfører P.

7de klasse A. 2den mellemskoleklasse.

1. Holger Abrahamsen, søn af lærer A.
2. Else Bilkvist, datter af kunstmaler B.
3. Emma Christiansen, søster til nr. 4 i 5. og 4 i 1. klasse.
4. Thorvald Dahlberg, søn af isenkræmmer D.
5. Margrethe Dam, datter af cand. pharm. D.
6. Børge Schwartz Hansen, broder til nr. 3 i 6. klasse B.
7. Kaj Hansen, søn af postekspedient H.
8. Petra Høpfner, søster til nr. 10 i 5. klasse.
9. Thøger Jungersen, broder til nr. 13 i 5, 9 i 3, og 7 i 1. kl.
10. Viggo Mæhl, broder til nr. 11 i 6. A og 13 i 3 klasse.
11. Svend Aage Nissen, broder til nr. 17 i 5. klasse.
12. Margrethe Ottosen, søster til nr. 17 i 4. klasse.
13. Bodil Petersen, datter af prokurist P.
14. Poul Petersen, broder til nr. 19 i 5. klasse.
15. Ellen Rant, søster til nr. 21 i 5. klasse.
16. Poul Rasmussen, broder til nr. 22 i 5. klasse.
17. Valdemar Trier, broder til nr. 21 i 3. klasse.
18. Carsten Warburg, søn af overretssagfører W,

7de klasse B. 2den mellemskoleklasse.

1. Aage Berg, broder til nr. 2 i 5. og 2 i 1. klasse.
2. Mogens Dam, søn af cand. jur. D.
3. Valdemar Güllich, søn af enkefru G.
4. Frederik Dreier Heegaard, søn af fabrikant H.
5. Knud Hinrichsen, søn af assistent H.
6. Ernst Jensen, broder til nr. 9 i 4. klasse.
7. Georg Jørgensen, søn af enkefru J.
8. Carl Klitgaard Lassen, søn af grosserer L.
9. Oluf Levring, broder til nr. 15 i 5. klasse.
10. Henry Petersen, søn af bogholder P.
11. Knud Valløe Petersen, søn af manufakturhandler P.
12. Jørgen Quistgaard, broder til nr. 20 i 5. klasse.
13. Emil Vodder, søn af lærer V.
14. Børge Wedén, søn af ingeniør W.

8de klasse A. 3die mellemskoleklasse.

1. Kaj Brix, søn af enkefru B.
2. Kaj Dessau, søn af etatsraad D.
3. Georg Hansen, broder til nr. 5 i 6. A.

4. Poul Hartvigson, søn af enkefru H.
5. Mogens Hein, broder til nr. 3 i 2. klasse.
6. Astrid Hertz, søster til nr. 6 i 4. klasse.
7. Frants Hvass, broder til nr. 8 i 6. A og nr. 8 i 3. klasse.
8. Elise Høpfner, søster til nr. 8 i 7. A og 10 i 5. klasse.
9. Tove Hørding, søster til nr. 11 i 5. og 4 i 2. klasse.
10. Knud Jensen, broder til nr. 6 i 7. B og 9 i 4. klasse.
11. Rigmor Kieldrup, søster til nr. 11 i 3. klasse.
12. Aksel Larsen, søn af assistent L.
13. Otto Lyster, søn af montør L.
14. Carl Munch, søn af skibsfører M.
15. Hans Børge Carl Nielsen, søn af kapelmester C. N.
16. Carl Ivan Nielsen, søn af manufakturhandler N.
17. Leo Oppenheuser, broder til nr. 16 i 4. klasse.
18. Oluf Petersen, søn af forretningsfører P.
19. Luiz Petersen, søn af grosserer P.
20. Julius Rasmussen, søn af konduktør R.
21. Henrik Schiøler, søn af ingeniør S.
22. Bode Willumsen, søn af fru W.

8de klasse B. 3die Mellemskoleklasse.

1. Svend Abrahamsen, søn af telegrafist A.
2. Willem van Allen, søn af værkfører v. A.
3. Inger Axelholm, søster til nr. 1 i 6. B.
4. Thor Bast, søn af bogholder B.
5. Aage Bochart, søn af lokomotivfører B.
6. Ingeborg Breiner, datter af enkefru B.
7. Frida Fachmann, datter af ekspedient F.
8. Otto Franck, søn af bagermester F.
9. Finn Friis, broder til nr. 7 i 5. klasse.
10. Carl Galle, søn af grosserer G.
11. Ejner Gjerløff, broder til nr. 5 i 4. klasse.
12. Max Larsen, søn af direktør L.
13. Ernst Lassen, broder til nr. 8 i 7. B.
14. Olga Lorenzen, datter af dr. med. L.
15. Aksel Mørch, søn af handelsrejsende M.
16. Knud Nielsen, søn af handelsagent N.
17. Tekla Nielsen, datter af porcellænshandler N.
18. Knud Petersen, broder til nr. 13 i 7. A.
19. Karen Rant, søster til nr. 15 i 7. A og nr. 21 i 5. klasse.
20. Stig Rode, broder til nr. 24 i 5. og nr. 16 i 3. klasse.
21. Niels Stub, søn af dyrlæge S.

9de klasse A. 4de mellemskoleklasse.

1. Leif Bilkvist, broder til nr. 2 i 7. A.
2. Peter Buch, søn af grosserer B.
3. Thora Bøgh, datter af ingeniør B.
4. Gudrun Fjeldberg, datter af assistent F.
5. Ryan Grut, søn af fabrikant G.
6. Ebba Hansen, søster til nr. 7 i 7. A.
7. Inger Hansen, datter af detailhandler H.
8. Alfred Holck, broder til nr. 9 i 5. klasse.
9. Eigil Ryge Jensen, søn af varemægler J.
10. Julius Kirketerp, broder til nr. 5 i 2. klasse.
11. Hans Peter Kjerulf, søn af enkefru K.
12. Knud Mæhl, broder til nr. 10 i 7. A, nr. 11 i 6. A, nr. 13 i 3.
13. Aage Nielsen, broder til nr. 13 i 6. B.
14. Johannes Nielsen, søn af kommunelærer N.
15. Gunnar Schnedler Petersen, søn af kapelmester S. P.
16. Ove Scheibel, broder til nr. 15 i 6. A.
17. Ejner Sie, søn af Enkefru S.
18. Viggo Starcke, broder til nr. 27 i 5. klasse.
19. Erik Tillge, søn af boghandler T.
20. Ester Wolmer, datter af overtelegrafist W.

9de klasse B. 4de mellemskoleklasse.

1. Svend Viggo Andersen, søn af landinspektør A.
2. Asker Bandsholm, søn af grosserer B.
3. Henrik Dam, broder til nr. 5 i 7. A.
4. Arne David, søn af grosserer D.
5. Poul Dich, søn af malermester D.
6. Holger Høg Petersen, broder til nr. 8 i 4. klasse.
7. Vilfred Meyer, søn af enkefru M.
8. Svend Ottosen, søn af læge O.
9. Gustav Ottosen, broder til nr. 12 i 7. A og 17 i 4. klasse.
10. Peter Sørensen, broder til nr. 28 i 5. klasse.

Realklassen.

1. Julius Bentzen, søn af viktualiehandler B.
2. Julius Hansen, søn af forretningsbestyrer H.
3. Ingolf Hein, broder til nr. 5 i 8. A og nr. 3 i 2. klasse.
4. Johanne Jensen, søster til nr. 10 i 8. A, 6 i 7. B, 9 i 4.
5. Ejner Johansen, søn af cigarhandler J.
6. Hans Peter Madsen, broder til nr. 11 i 6. B.
7. Verner Nielsen, søn af sagfører N.
8. Ditlev Tom Petersen, broder til nr. 18 i 4. klasse.

9. Ove Pontoppidan, broder til nr. 11 i 2. klasse.
10. Knud Schytte, søn af mejeriejer S.
11. Hugo Svanberg, broder til nr. 24 i 4 klasse.
12. Albert Wesenberg, søn af cand. jur. W.

Iste gymnasieklasse.

1. Anders Andersen, søn af tapethandler A.
2. Alfred Beyer, broder til nr. 3 i 6. A.
3. Knud Arne Bilkvist, broder til nr. 1 i 9. A og nr. 2 i 7. A.
4. Eyvind Blach, broder til nr. 2 i 4. klasse.
5. Peter Bøttcher, søn af urtekræmmer B.
6. Carl Oluf Christensen, søn af maskinmester C.
7. Erik Frederiksen, søn af købmand F.
8. Oluf Friis, søn af enkefru F.
9. Axel Fuhr, søn af tømremester F.
10. Hans Christian Hansen, broder til nr. 3 i 8 A, nr. 5 i 6 A.
11. Carl Vilhelm Høpfner, broder til nr. 8 i 8. A, 8 i 7. A, nr. 10 i 5.
12. Poul Erik Jensen, søn af manufakturhandler J.
13. Axel Larsen, broder til nr. 12 i 8. B.
14. Carl Gustav Levring, broder til nr. 9 i 7. B og nr. 15 i 5.
15. Ingrid Nielsen, datter af kontrollør N.
16. Kristine Nielsen, datter af bestyrerinde N.
17. William Ottesen, broder til nr. 8 i 9. B.
18. Lorentz Tom Petersen, broder til nr. 8 i R., og 18 i 4. kl.
19. Johanne Remmer, datter af kommunelærer R.
20. Axel Schmith, søn af arkitekt S.
21. Svend Aakjær, søn af fru A.

2den gymnasieklasse.

1. Gunnar Andresen, søn af enkefru A.
2. Poul Berg, broder til nr. 2 i 5. og 2 i 1. klasse og 1 i 7. B.
3. Poul Petrus Beyer, broder til nr. 2 i I. Gklasse og 3 i 6. A.
4. Svend Blach, broder til nr. 4 i I. Gklasse og 2 i 4. klasse.
5. Erik Buch, broder til nr. 2 i 9. A.
6. Bjørn Gamborg, søn af direktør G.
7. Svend Hassing, søn af fuldmægtig H.
8. Jean Larsen, broder til nr. 12 i 8. A.
9. Andreas Nielsen, broder til nr. 14 i 9. A.
10. Christian Nielsen, broder til nr. 12 i 6. A.
11. Svend Nielsen, søn af snedkermester N.
12. Orla Rode, broder til nr. 20 i 8. B, 24 i 5, og 16 i 3. klasse.
13. Tove Risom, datter af læge R.
14. Svend Erik Wolmer, broder til nr. 20 i 9. A.
15. Svend Würtz, broder til nr. 22 i 3. klasse.

3die gymnasieklasse.

1. Erik Dessau, broder til nr. 2 i 8. A.
2. Leo Grathwohl, søn af kursusbestyrer G.
3. Agnes Haastrup, datter af manufakturhandler H.
4. Svend Hertel, søn af redaktør H.
5. Thora Ingerslev, datter af inspektør I.
6. Carl Munch Petersen, søn af enkefru P.
7. Poul Ryder, søn af direktør R.

Fælles regler,

gældende for de forenede Skoler og H. Adlers Fællesskole.

1) Skolebetalingen erlægges med følgende Beløb:

	For 1ste Broder	For 2den Broder	For 3die Broder	For 4. Broder Gælder for Fællesskole
Kr. maanedlig				
1. Forberedelsesklasse . . .	19	10	8	4
2den — . . .	20	11	9	5
3die — . . .	21	12	10	6
4de — . . .	22	13	11	7
5te — . . .	23	14	12	8
I. Mellemskoleklasse . .	24	15	13	9
II. — . . .	25	16	14	10
III. — . . .	26	17	15	11
IV. — . . .	27	18	16	12
Realklassen	27	18	16	12
I. Gymnasieklasse	28	20	18	14
II. —	29	20	18	14
III. —	30	20	18	14

5te Broder eller Søster og følgende Søkende gaar frit.

Mrk. Overfor hver enkelt Familie, der nu eller i fremtiden har Børn i ovennævnte Skoler, forpligter Skolerne sig til ikke for nogen Elevs Vedkommende, saalænge hans Skolegang varer, at forhøje ovenstaaende Skolepengesatser, efter at Eleven

er indmeldt i Skolerne, medmindre det fra Statens eller Kommunens Side udtrykkelig paalægges Skolerne at forhøje Skolebetalingen, eller en saadan Forhøjelse stilles som Betingelse for offentlig Støtte til Skolerne.

I Skoleaaret 1910—11 nedsættes ovenstaaende Betaling for 1ste Broder med 1 Kr. maanedlig for de Børn, som i Juli Maaned 1910 er Elever i Skolen.

For Børn, som bor i **Frederiksberg** Kommune, og som i Juli Maaned 1910 er Elever i Skolen, nedsættes ovenstaaende Skolepengesatser i Aaret 1910—11 for første Broders Vedkommende yderligere med 1 Kr., altsaa i alt med 2 Kr. maanedlig.

Der føres for Tiden saavel med Københavns som med Frederiksbergs Kommune Forhandlinger, der muligvis i et eller flere Skoleaar vil kunne medføre yderligere Nedsættelse af Skolebetalingen for ældste Broder enten i en af Kommunerne eller i begge.

For Elever fra Gentofte Kommune gælder særlige Regler.

2) Til Brændsel og Inventar betales 2 Kr. 1. November og 2 Kr. 1. Februar for hver Elev. Af flere Søkende betaler kun den ældste denne Afgift.

3) Enhver ny Elev betaler 4 Kr. i Indskrivningspenge.

4) Nye Elever, der indmeldes til efter Sommerferien, betaler halv Skolebetaling for August.

5) En Elev, der indenfor den Kres af Skoler, for hvilke nærværende Regler gælder, flyttes fra en Skole til en anden, betragtes ikke som »ny Elev«. Overflytning fra en af disse Skoler til en anden kan ske med en fuld Maanedes Varsel. Undtagelsesvis kan den Skole, i hvilken Eleven gaar, indrømme Overflytning med kortere Varsel, og indenfor samme Maaned betales da kun Skolepenge til en af Skolerne.

6) Naar en Elev forsømmer Skolen paa Grund af Sygdom, betaler han for den Maaned, i hvilken Sygdommen begynder, og for de 2 følgende. Denne Regel gælder ogsaa for de Elever, der maa holdes borte fra Skolen paa Grund af Sygdom i Hjemmet.

7) Udmeldelse kan kun ske med 2 fulde Maaneders Varsel; der betales altsaa for den Maaned, i hvilken Udmeldelsen sker,

og for de 2 følgende. Midlertidig Udmeldelse for Sommermaanederne modtages ikke. Af Disciple, der indstiller sig til Mellemskole-, Real- eller Studentereksamen, betales Skolepenge til Skoleaarets Slutningstid d. v. s. indtil 31. Juli.

8) Enkver Discipel, der indstiller sig til Mellemskole-, Real- eller Studentereksamen, betaler i Eksamensafgift 10 Kr. For Stempel paa Vidnesbyrdet betales 1 Kr.

9) En Privatist, der indstiller sig til en Tillægsprøve til Mellemskole- eller Realexamen betaler (Stempel deri indbefattet) 8 Kr. Omfatter Tillægsprøven flere end et Fag betales desuden for hvert af disse 2 Kr.

10) De forenede Skoler og H. Adlers Fællesskole bortgiver for et Aar ad Gangen til ubemidlede Elever en vis Sum i Skolestipendier. Ansøgningsblanketter faas paa Skolen og maa i udfyldt Stand indsendes til de paaagældende Skoler inden hvert Aars 1. Maj.

11) Skolepengene betales forud. Efter Hjemmets Ønske kan dette ske enten maanedsviis eller kvartalsviis. I København og Hellerup opkræves Skolepengene i Hjemmene ved Skolernes Bud. Desuden er de forenede Skolers Kontor aabent for Indbetaling hver Skoledag Kl. 10—3. Kontorets Adresse er: *Frederiksberggade 2, 1ste Sal.*

Aarsprøver.

Adgangsprøven til mellemskolen afholdes for skolens 5te klasse og dem, der efter ferien ønskes optaget i 1ste mellem-skoleklasse i dagene 24.—30. Juni, hvorefter forberedelsesskolens ferie begynder.

For 6te og 7de klasse afholdes en skriftlig prøve i dagene 1ste—5te Juli.

6te klasse prøves i dansk stil, regning, korttegning.

7de » » i dansk stil, regning, korttegning, historie, tysk stil, engelsk version.

For 8de klasse og II G. afholdes en fuldstændig mundtlig og skriftlig prøve i dagene fra 24. Juni til 5. Juli.

Onsdag den 6te Juli kl. 10 finder afslutning sted med udstedelse af vidnesbyrd.

Det nye skoleaar begynder **Mandag d. 22. August kl. 10.**

Nye elever prøves efter aftale med forstanderen.

Ferier og fridage for skoleaaret 1910—1911.

Efteraarsferie	16.—19. Oktober	} begge Dage medregnede.
Juleferie	23. Decbr.—8. Jan.	
Paaskeferie	12.—18. April	
Pinseferie	28. Maj—6. Juni	

Enkelte fridage: Mandag d. 12. September, Mandag d. 31. Oktober, Onsdag d. 23. November, Torsdag d. 9. Februar Lørdag d. 18. Marts, Lørdag d. 13. Maj.

Læsebøger, udgivne af Det danske Selskabs Skole:

En Vandring gennem København — Københavns Omegn — Danske Smaaøer — Danmark — Skandinavien — Storbritannien og Irland — Rusland — Mellemeuropa — Aiperne — Holland og Belgien — Frankrig — Den pyrenæiske Halvø — Italien — Asien — Afrika — Amerika — Vore Forfædre — Silver Blaze — The Bandbox and other stories — Digte og Sange I. og II. Del — Oplysninger til Digte og Sange — Sproglige Iagttagelser — Danske Sange I. Del.